

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRÁNAK
1983. ÉVI BESZÁMOLÓ JELENTÉSE
ÉS 1984. ÉVI PROGRAMJA

Budapest

1984

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRÁNAK

1983. ÉVI BESZÁMOLÓ JELENTÉSE
ÉS 1984. ÉVI PROGRAMJA

BUDAPEST
1984

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA KÖNYVTÁRA

Szerkesztette: Gregorovicz Anikó

ISSN 0230-7545

TARTALOMJEGYZÉK

dr. Kenéz Ernő /1912 - 1984/	6
I. A Könyvtár szervezete és irányítása	7
II. Munkafolyamatok elemzése	11
Állománygyarapítás, kiadványcsere, állomány	11
Feldolgozás	14
Olvasószolgálat	15
Raktározás	16
Dokumentáció, információ, informatika	17
Hálózati és módszertani munka	22
Reprográfiai szolgáltatások	24
Tudományos munka	25
Kiadványtevékenység	29
Nemzetközi kapcsolatok	31
Akadémiai Levéltár	39
Könyvtár és propaganda	41
III. Adatok és táblázatok	44
1. Gazdálkodás	44
1.1 Költségvetés	44
1.2 Beruházás	46
1.3 Állóeszközök	46
1.4 Felújítás	46
2. Személyzeti adatok	47
2.1 Létszám	47
2.2 Végzettség, szakképzettség	47
2.3 Besorolás, bérezés	48
2.4 Kitüntetés, jutalmazás	48

3. Állomány, gyarapodás	49
3.1 Gyarapodás szakok szerint	49
3.2 Gyarapodás eredete	50
3.3 Gyarapodás módja	50
3.4 Nemzetközi kiadványcsere forgalom	51
3.5 Nemzetközi kiadványcsere földrajzi megoszlása	51
3.6 Duplum és fölőpéldány kiajánlás	52
4. Feldolgozás	53
4.1 Könyvtári feltárás: cimleírás, osztályozás	53
4.2 Katalógusépítés	53
5. Olvasószolgálat	55
5.1 Könyvtár használói	55
5.2 Használók foglalkozás szerinti megoszlása	55
5.3 Szolgáltatási alkalmak	56
5.4 Állományhasználat	56
5.5 Könyvtárközi kölcsönzés	57
5.6 Köttetés	57
6. Dokumentáció, tájékoztatás, bibliográfia	58
6.1 Tudományszervezési dokumentáció	58
6.2 Tudományszervezési gyorstájékoztató	59
6.3 Akadémikus bibliográfia	59
6.4 MISZON	60
7. SCI Heti gépi szakirodalomfigyelés	62
7.1 Szolgáltatások előfizetési árai	62
7.2 Előfizetők száma és szolgáltatások típusainak megoszlása	63
7.3 Előfizetők főhatóság szerinti megoszlása	64
8. Hálózati és módszertani munka	65
8.1 Hálózati tagkönyvtárak megoszlása az állomány nagysága szerint	66
9. Reprográfiai szolgáltatások	69
10. Kiadványok bibliográfiája	70

11. Nemzetközi kapcsolatok	71
11.1 Külföldi kiküldetések, tanulmányutak	71
11.2 Külföldi kutatók és látogatók	71
12. Munkatársak tagsága és közreműködése testületek tevékeny- ségében	75
13. Munkatársak publikációi	81
14. A Könyvtárról 1983-ban megjelent cikkek, kiadványismerte- tések	93
IV. A politikai és társadalmi szervek munkája	98
V. Áttekintés és értékelés az 1983. évi tevékenységről és az 1984. évi program	100
Rövidítések jegyzéke	101

dr. Kenéz Ernő

/1912 - 1984/

Ha egyáltalán létezik olyan, hogy valaki nélkülözhetetlen, úgy minden bizonnyal Kenéz Ernő, az MTA Könyvtára Szerzeményezési Osztályának két évtizeden át volt vezetője az.

Nyugdíjba vonulása óta is töretlen energiával szellemi pillére volt az Osztálynak, beszerzési tanácsadóként.

Kenéz Ernő 1957. februártól volt osztályvezetője az MTAK-nak, de voltaképpen 1950 végétől számítható akadémiai pályafutása, amikor is az Eötvös Kollégium nevezetes könyvtárát a központi könyvtárhoz csatolták. Az Eötvös Könyvtárban Ernő barátunk 1940 nyara óta működött, így módon több, mint négy évtizedes fogalomként vált könyvtárosi pályát tört meg hirtelen halála.

Ahhoz a ma már szinte fellelhetetlen könyvtárostipushoz tartozott, amely tudományát és kutatási készségét teljesen alárendelte könyvtárosi munkájának. Nem csalódott, meg nem értett "féltudósként", hanem pályáját, hivatását önérzetesen élő tudományos könyvtárosként teljesítette ki.

Keze nyomát az Akadémiai Könyvtár gyűjteménye mindig viselni fogja.

I. A KÖNYVTÁR SZERVEZETE ÉS IRÁNYÍTÁSA

Az MTA Könyvtár szakmai tanácsadó szerve a Könyvtári Bizottság. A Könyvtári Bizottság tagjai a következők:

elnök: Ligeti Lajos akadémikus

titkár: Rejtő István, az irodalomtud. kandidátusa

tagok: Braun Tibor, a kémiai tud.doktora

Csapodi Csaba, az irodalomtud.doktora

Garas Klára akadémikus

Gáspár Rezső akadémikus

Király István akadémikus

Kulcsár Kálmán akadémikus

Major Máté akadémikus

Márta Ferenc akadémikus

Máthé Imre akadémikus

Rózsa György, a közgazdaságtud.kandidátusa

Sárdy Péter, a Művelődési Minisztérium osztályvezetőhelyettese

Szabolcsi Gertrud akadémikus

állandó meghívott: Apor Éva, az MTA Könyvtár párttitkára.

1983-ban elkészült és érvénybe lépett az MTA Könyvtára új Szervezeti Szabályzata és Működési Szabályzata /Ügyrendje/.

A Könyvtár szervezetenként igazgatóságokra, főosztályokra, osztályokra, osztályszervezetnek megfelelő szervezeti egységekre, ezeken belül pedig csoportokra, részlegekre, továbbá közvetlenül a főigazgató irányítása alá rendelt egységekre tagolódik.

Az MTA Könyvtár főigazgatója: Rózsa György, a közgazdaságtud.kandidátusa

Az MTA Könyvtár igazgatóhelyettesei: Rejtő István, az irodalomtud.kandidátusa

Braun Tibor, a kémiai tud. doktora

Közvetlenül a főigazgató irányítása alá rendelt vezetők az igazgatóhelyettesek, valamint a gazdasági igazgatóhelyettes, a Könyvtár titkársága, beleértve a személyzeti megbizottat, továbbá az alábbi szervezeti egységek:

Hálózati és Módszertani Szolgálat

mb. vezetője: Bertalan Györgyné

Nemzetközi Csereszolgalat

vezetője: Domsa Károlyné

Szerzeményezési Osztály

vezetője: Fekete Géza

Folyóirattár

vezetője: Büky Béláné

Tudományos Titkárság, MISZON csoport

vezetője: Gregorovicz Anikó

Beszerezési Koordinációs Bizottság

titkára: Madary Kamill

A Könyvtári Igazgatóság Rejtő István igazgatóhelyettes felügyelete alatt áll, szervezeti egységei:

Feldogozó Osztály

vezetője: Durzsa Sándor

Cimfelvételi csoport

vezetője: Bodnár Györgyné

Osztályozási Csoport

vezetője: Darabos Pál

Olvasószolgálati Főosztály

vezetője: Vitályos László

Központi Olvasószolgálati Osztály

vezetője: Pétervári Lászlóné

Törökbálinti Raktár

mb. vezetője: Bacskó Antal

Könyvkötészeti Csoport

vezetője: Tódor Katalin

Tájékoztatási és Bibliográfiai Osztály

vezetője: Fekete Gézáné

Általános Tájékoztatási Csoport

vezetője: Fekete Gézáné

Kutatás-Fejlesztés Folyóirat Csoport

vezetője: Balázs Péterné

Kiadványszerkesztés:

vezetője: Suhai Pálné

Sokszorosító Csoport

vezetője: Szondi Károly

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

vezetője: Fülöpné Csanak Dóra, az irodalomtud.kandidátusa

Kézirattár

vezetője: Fülöpné Csanak Dóra, az irodalomtud.kandidátusa

Régi Könyvek Gyűjteménye

vezetője: Ritoók Zsigmondné

Keleti Gyűjtemény

vezetője: Apor Éva

Akadémiai Levéltár

vezetője: Körmendy Adrienne /tartós szabadságon/

mb. vezetője: Wojtilla Gyula, a nyelvtud. kandidátusa

Reprográfiai Osztály

vezetője: Tőkés László

Mikrofilmtár és Fotolaboratórium

vezetője: Tőkés László

Gyorsmásoló-Xerox Szolgálat

vezetője: Tarcsai Mihályné

A Természettudományi Információs Igazgatóság Braun Tibor igazgatóhelyettes irányításával működik, szervezeti egységei:

Informatikai Osztály

vezetője: Bujdosó Ernő, a fizikai tud.kandidátusa

Profilszervezői és Felhasználói Csoport

vezetője: Klein Ágnes

Tudományelemzési Osztály

vezetője: Schubert András

Publikációs Adatbank Csoport

vezetője: Schubert András

Számítástechnikai és Rendszerszervezési Osztály

mb. vezetője: Békefi József

Gazdasági Osztály

vezetője: Orbán Lászlóné gazdasági igazgatóhelyettes

Pénzügyi és Számviteli Csoport

vezetője: Orbán Lászlóné

Üzemeltetési Csoport

vezetője: Aradi József

II. MUNKA FOLYAMATOK ELEMZÉSE

ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁS, KIADVÁNYCSERE, ÁLLOMÁNY

Állománygyarapítás

Az MTA Könyvtár funkciórendszerében elsődleges a gyűjteményi funkció. Örvendetes, hogy az 1982. évben az állománygyarapodásban bekövetkezett csökkenés megállt és 1983-ban fokozatos fellendülés volt tapasztalható, így az 1983. évi állománygyarapodás mennyisége minden dokumentumtípus /könyv, folyóirat, kézirat, mikrofilm/ tekintetében növekedést mutat, sőt a folyóirat és a mikrofilm kivételével túlhaladja az 1981. évi gyarapítási szintet. Az állomány összesen 40.238 tétellel növekedett; 15.012 kötet könyvvel, 5.761 periodikával, 18.985 egység kézirattal és régi könyvvel, 480 mű mikrofilmjével.

A szerzeményezést elősegítendő, 1983 március 1-vel létrejött az MTA Könyvtára Beszerzési és Koordinációs Bizottsága, amelynek célja a devizás könyv- és folyóirat beszerzésének ill. cseréjének irányítása, valamint az MTA könyvtári hálózat ugyanilyen irányú tevékenységének szakmai támogatása és koordinálása.

A gyarapodás beszerzési módja szerinti megoszlásban a vétel könyveknél kb. 22 %, folyóiratoknál 18,4 %, kéziratoknál viszont 85,6 %; 25,9 % cserre /könyveknél 42,8 %, folyóiratoknál 69,1 %/, 9,4 % származik kötelezpéldányból /21,4 % könyv/. A könyvek 25 %-a hazai, 75 %-a külföldi eredetű, ebből 45 % európai szocialista országból való. /L. 3.2. sz. és 3.3. sz. táblázat./

Vétel útján 3.327 könyv került állományba, majdnem 1.000 kötettel több, mint 1982-ben. Ebben szerepet játszik az év második felében kialakult devizás rendelési lehetőség: 2,5 millió értékű rendelés ment ki, amelynek realizálása 1984-re is kihatással lesz. Decemberben ismét 1,3 millió deviza Ft-tal volt növelhető a rendelési állomány. Így 1983-ban 3.183 rendelés ment ki, összesen 4.172.544 Ft értékben. A rendelések leszállítása egyenetlen volt, ezért az eredmény jószerivel csak 1984-ben fog mutatkozni.

A vételből származó folyóiratok száma 1.065, valamelyest több az 1982.

évihez viszonyítva. 1983-ban 126 új periodikum került állományba, a régi szakból is 16, ebből vételként 14 folyóiratcím. 1983 folyamán a devizás folyóiratrendelésekkel kapcsolatban felülvizsgálatra kerültek a „standing order” rendelések, eredményként 15 folyóirat beszerzése vált szükségtelenné, 366.124 deviza Ft értékben.

A nemzetközi kiadványcsere rendkívül jelentős a Könyvtár állománygyarapításában. 1983-ban lényegében nem változtak a cserekapcsolatok, legfeljebb a megszűntek helyén újak indultak be /13 megszűntetett kapcsolat helyett 15 új lépett be/. A Könyvtár jelenleg 83 állam 1.578 intézményével áll cserekapcsolatban./ L. 3.5. sz. táblázat./

A cseréből állományba vett 6.434 kötet könyv a könyvgyarapodás 42,8 %-át teszi, ez az 1982. évinél 509 kötetrel több. Az év folyamán összesen 8.270 kötet érkezett be, melyből állományba került 6.434 könyv, s a fennmaradó 1.838 más dokumentumokkal együtt kiejánlásra került. A cserébe érkezett könyvek száma meghaladja az előző évi szintet, részletezve L. 3.4. sz. táblázat.

A nemzetközi csere a folyóiratállomány gyarapítása szempontjából is meghatározó. 1983-ban 3.984 kötet periodika került csere útján állományba, vagyis az összmenyiség 69,4 %-a. Cseréből 76 új kurrens folyóirattal, sorozatokkal együtt 138 új tétellel gyarapodott a Könyvtár.

A nemzetközi kiadványcsere teljes forgalmát a kiküldött és beérkezett kiadványok adatait könyvre, folyóiratra, mikrofilmre bontva a 3.4. sz. táblázat tartalmazza. Megemlíthető, hogy a partnereknek 1983-ban 197 akadémiai folyóirat kiküldése indult be, a 169 törléssel szemben.

Az előző évihez hasonlóan az ún. megváltott folyóiratokból befolyt összeg - 75.000 Ft - fedezte a PKHI-nál előfizetett, nem akadémiai folyóiratok árát.

A Könyvtár állományának gyarapodását belföldi vonatkozásban a kötelespéldány szolgáltatás biztosította, vételre könyvek és folyóiratok esetében egyaránt csak többlet példányok beszerzéséről került sor. Az említett beszerzési forrásokon kívül az állomány még ajándék útján is gyarapodott.

A könyv- és folyóirat gyarapodás szakok szerinti megoszlását a 3.1. sz. táblázat tünteti fel.

A szerzeményezési munkával párhuzamosan folyt a fölőspéldányok és duplumok rendszeres kiajánlása. 2.769 mű kiajánlására került sor, ebből 1.667-et igényeltek /355 - MTA hálózata, 1.312 más intézmények/, 1.002 kötet pedig megmaradt.

Az alapállomány könyv- és folyóirat szerzeményezési tevékenységéhez szervesen kapcsolódik az egyes különgyűjtemények állományfejlesztési munkája.

A Kézirattár szerzeményezési munkájával kapcsolatos számszerű adatokat a 3.sz. táblázat tartalmazza. Az 1983. évi beszerzések között kiemelkedő értéket képvisel az u.n. Gergely Rezső-könyvtár 3,4 millió forintért. A több mint 1.300 tételből álló gyűjtemény főbb részei: 280 régi magyar kötet, benne 20 unikum, 180 régi könyv vagy 19.sz. editio princeps, ritka mű, valamint olyan modern könyv, amely eddig az állományból hiányzott. A sárlások közül még megemlíthető Simonyi Henri hagyatéka, Novotny Emil Róbert hagyatéka, Verzár Frigyes levelek, Juhász Gyula kéziratok, Vita Sándor levelezése, Hermann Ottó: „Arany, Tompa, Petőfi és a népköltészet madárvilága” c. könyvének autográf kézírata. Az ajándékozások közül megemlíthető Kabdebó Tamás /Anglia/ költészeti antológiájának kéziratai, Arany János levele Knauz Nándorhoz, Szalai Sándor szociológus akadémikus hagyatéka, Ábel Jenő feljegyzései.

A Keleti Gyűjtemény az év során 1175 kötet könyvvel, valamint 15 új folyóiratcimmal gazdagodott, ami némi csökkenést jelez az előző évihez viszonyítva, a kurrens folyóirat gyarapodása is csökkent. Gyarapodott viszont a kéziratállomány két kötet tibeti irattal.

A Mikrofilmtárban összesen 480 mű került állományba, ebből 414 saját előállítású. A tervezett munka megvalósítását akadályozta a külföldi mikrofilmmellátás hiányossága. A Könyvtár kéziratai mellett értékes kéziratok kerültek filmre az Egyetemi Könyvtár, a Petőfi Irodalmi Múzeum állományából /pl. Szekfü Gyula levelezése, latin, magyar, keleti kódexek, valamint Ady, Kaffka Margit, Kazinczy, Kosztolányi, Krúdy kéziratai/. A saját előállítású mikrofilmek 103.691 felvételt tesznek ki. Vásárlás vagy csere útján jó néhány mikrofilm került a Könyvtárba /pl. a párizsi Bibliothèque Nationaleból, a müncheni Bayerische Staatsbibliothekből, a Vatikáni könyv-

tárból és Zadarból - pontosabban a sibeniki könyvtárból - /Liber Demetrii de Lasko/, ez utóbbi ismeretlen magyar nyelvemléket tartalmaz.

Állomány

A Könyvtár összállománya az 1983. december 31-i állapotnak megfelelően:

905.675	kötet könyv
250.414	kötet periodika
497.277	kézirat és régi könyv
19.997	mikrofilm
<hr/>	
1.673.363	egység

FELDOLGOZÁS

1983 folyamán 12.016 kötet modern könyv, 1.100 keleti könyv és 15 periodika, valamint 126 folyóirat feldolgozása, cimleírása és szakozása történt meg ugyanezek a tételeknek a stencilleírásával és katalóguscédula sokszorosításával együtt.

A folyóiratok retrospektív feldolgozása folytatódott, de az előző évi intenzitás munkaerőhiány miatt csökkent. /2.675-ről 1.917-re/. A KFKK-nak 3.525 bejelentés történt. Az ISSN számok rávezetése a bejelentésekre folyamatos munka, jelenleg a kurrens anyag 85 %-ára került rá a nemzetközi azonosító szám.

A kéziratos anyag közül befejeződött a Szalatnai Rezső, Sós Endre, Dutka Ákos, Mester Miklós, Huszti József, Erdey-Grúz Tibor, Fialovszky Lajos és László hagyaték, valamint a Bassarabits-gyűjtemény feldolgozása; folytatódott a Veres Péter hagyaték katalógizálása. Megkezdődött Honti János, Gyóni Mátyás, Erdélyi József, Simonyi Henri hagyatékának, valamint a Vigyázó kéziratosok feldolgozása. Számos egyéb kisebb tétel és vegyes RAL-irat, valamint rekatalógizálásra szoruló kéziratosok feldolgozása is megtörtént. Leadásra került F.Csanak Dóra: "Fülep Lajos kéziratos hagyatéka" c. kéziratkatalógus kötet.

A Keleti Gyűjteményben 1.100 mű került feldolgozásra, az előző években

adóó nagyarányu gyarapodással a feldolgozás nem tud maradéktalanul lépést tartani.

A mikrofilmeknek is az állománybavétellel egyidejüleg megtörtént a feldolgozása.

A feldolgozó, katalógusfeltáró munka során a szakmai érdeklődés előterében továbbiakban is az új címleírás és a betürendes katalógusok szerkesztési kérdései álltak. Az új szabvány bevezetésének előkészítéséhez készült el a címleírás belső, akadémiai könyvtári szabályzat, bár még nem tekinthető lezártnak. Rendezték az "akadémiák" és néhány más, fontos tétel oóduláit, folytatódott a sorozati katalógus rekonstrukciója és pótlása, ill. javítása. A katalógussal kapcsolatos technikai munkák köréből kiemelhető az olvasói betürendes katalógus elhalványodott feliratainak átírása, a bővítéshez szükséges előkészületek elvégzése. Említést érdemel az elhalványodott katalóguscódulák - mintegy félezer mű - kicserélése kifogástalan oódulákkal.

A Könyvtár feldolgozó és katalógusépitő munkájának részleteiről a 4.1. sz. és a 4.2. sz. táblázat tájékoztat.

Ismét felmerült a rekatalogizálás kérdése. Az 50-es évek végétől a 70-es évek elejéig folyt a rekatalogizálás kiemelt szakokban. Később, a növekvő új anyag miatt az ütem már nem volt tartható és a kiemelt szakokból 5.000 db feldolgozatlanul maradt. Döntés született, hogy az általános rekatalogizálást fel kell függeszteni, de a kiemelt 5.000 kötet rekatalogizálását el kell végezni. A törökbálinti raktár belépésével lehetővé válik a Nemzeti Kaszinó és a KEO-anyag feldolgozása. A dobozos katalógus megbízhatóságát fokozni kell. A Régi Könyvek Gyűjteménye bővül a régi szakokból, ezt az eredeti elképzelés szerint kell folytatni. Meg kell vizsgálni az egyszerűsített leírás és mikrofilmezés lehetőségeit e területen.

OLVASÓSZOLGÁLAT

Olvasó- és állományforgalom

Az olvasóforgalom valamivel növekedett, a könyv kölcsönzési forgalom emelkedése évek óta tart, de 1983-ban a helybenolvasás adatai is számottevőbbek voltak a tavalyinál. A beiratkozott olvasók száma 3.346, ezen kívül napi jegyre jogosult további 2.100 olvasó kereste föl a Könyvtárat.

Ezen adatok magukban foglalják a Központi Olvasószolgálat és az egyes különbözőüjtemények adatait. A használók tudományos fokozat ill. foglalkozás szerinti százalékos megoszlását az 5.2. sz. táblázat mutatja.

A szolgáltatási alkalmak 1983. évi adatai tükrében a helybenolvasás könyv és mikrofilm vonatkozásában jelentősen megnőtt, kézirat és keleti könyv terén csökkent, folyóirat olvasás a tavalyi szinten mozgott. Számszerű adatokat L. az 5.3. táblázatban.

Az állományhasználat adataiból /L. 5.4. sz. tábl./ kitűnik, hogy a helybenolvasás és a kölcsönzés összesítve mintegy 10.000 egységgel növekedett, ezen belül viszont a periodika és a keleti anyag használata csökkent. A folyóiratcikkek xeroxoltatása ugrásszerűen növekedett.

Szolgáltatások

A Könyvtár alapvető szolgáltatásainak, a helybenolvasásnak és a kölcsönzésnek adatairól az állományhasználattal kapcsolatban már történt említés. A feltüntetett kölcsönzési adatok a saját állományból kölcsönzött dokumentumok számát tartalmazzák. Ezen túl, jelentős szolgáltatást nyújt a Könyvtár az olvasóknak a könyvtárközi kölcsönzéssel. A könyvtárközi kölcsönzés belföldi kölcsönzött kötetek tekintetében az előző évi kimagasló adatokhoz viszonyítva visszaesett. /L. 5.5. sz. táblázatot./ A folyóiratforgalom szempontjából jelentős - 35 %-os - növekedés következett be a xeroxoltatott cikkek számában, ugyanakkor a szolgáltatások száma is 15 %-os emelkedést mutat.

Kimutatható a kölcsönzők számának növekedése, de gyakori volt a késedelmeskedők előfordulása is, 2.800 reklamáló lap ment ki címükre. Az olvasói igényeket felkeltő aktív tájékoztatás eszköze az Új Külföldi Gyarapodások Jegyzéke, melynek három száma jelent meg és került ki 221 címre; valamint a Figyelő karton szolgálat, amely 767 témát figyelt 148 kutató részére.

RAKTÁROZÁS

A Könyvtár életében az utóbbi évtizedek legjelentősebb vállalkozása a törökbálinti raktár létesítése és az 1983 folyamán megtörtént betelepí-

tése volt. A költözködés célja a három külső raktár /Ujpesti rkp., Rákos-hegy, Ecseri ut/ kiürítése illetve a két utóbbi megszüntetése egyrészt a külső raktárak anyagainak egy helyen történő tárolása, másrészt az 1984-ben induló rekonstrukció előtt az Arany János u. 1. sz. alatti raktár anyagának Ujpesti rkp. raktárban való elhelyezése végett. Ezen kívül enyhíteni kellett a különböző gyűjtemények székházi raktárainak zsufoltságán.

A költözködés kisebb-nagyobb megszakításokkal februártól augusztusig tartott. A kitűzött cél megvalósult; minden, szállításra kijelölt anyag rendeltetési helyére került. A törökbálinti raktárban kaptak helyet az eddig is külső raktárban tárolt régi szakok /1950-ig gyűjtött, szak szerint felállított, még nem rekatalogizált könyvvállomány/, a megtartásra kiválogatott és újra csomagolt új akadémiai tartalék, az egész régi akadémiai tartalék és az összes feldolgozatlan anyag /Nemzeti Kaszinó, KEO, Zolnai/; a székház raktáraiból a folyóiratok nagy része, a kéziratári diszsertációk és a levéltári iratok egy része. A 330.000 kötet /nincs benne a különböző tartalék/ összesen 11.719 polcmétert foglal el, vagyis a rendelkezésre álló polcok mintegy felét.

A raktárból a kiszolgálás a költözködést követően azonnal megindult. A leadott kérésekre a dokumentumokat a következő nap kapja meg az olvasó. A kiszolgálás kétszelvényes /örjegyes/ kérelmek alapján történik: a könyv raktári helyére örjegy kerül. Megjegyzendő, hogy minden raktárban örjegyes kiszolgálás van. A törökbálinti raktárosok a régi akadémiai tartalék rendezése és lajstromozása után elkezdtek az új akadémiai tartalék revízióját.

Az akadémiai tartalék /1950-1970/ kiajánlása 1982-ben megtörtént, átadásra 1983-ban került sor. A 47 intézeti és 197 különböző, MM lista szerinti könyvtárnak eljuttatott jegyzékből 28 akadémiai és 110 egyéb könyvtár jelentett be igényt. A kereslet zöme azonos művekre vonatkozott, így végül 6.867 kötet könyv és 4.306 kötet folyóirat jutott el az igénylőkhöz. Ebből a tartalékból 2.875 művet ajándékként adott át az MTA az új phenjan-i kulturocentrum részére.

DOKUMENTÁCIÓ, INFORMÁCIÓ, INFORMATIKA

A Könyvtár gyűjteményi funkciójához szervesen kapcsolódik a tudományos

információs funkciója, a tájékoztató forráson és feltáráson alapuló szolgáltatás. A saját gyűjtemény, a dokumentációs tevékenység és a korszerű információcseré révén rendelkezésre álló és egyre bővülő adatbázisok lehetőséget biztosítanak a megfelelő információellátáshoz.

Informatikai tevékenység

1983-ban a Könyvtár tovább folytatta az Institute for Scientific Information /Philadelphia/ Science Citation Index mágnesszalagjain alapuló heti gépi szakirodalomfigyelő szolgáltatását a természet- és műszaki tudományok területén. Négy szolgáltatástípusban adott korszerű szakirodalmi információt a szolgáltatást előfizetők számára, akiknek hetente rendszeresen postázták a megrendelt anyagot.

Az 1983. évi előfizetési árak az 1982. évihez képest nem változtak /L. 7.1. sz. táblázat/.

Az előfizetők a négy szolgáltatástípuson belül 3.200 folyóirat tartalomjegyzéke, 300 ASCATOPICS profil és 225 u.n. szabvány ASCA profil, ill. az előfizető igényétől függő ASCA témafigyelés közül választhattak. A különböző szolgáltatások előfizetőinek számát és az igénybevett szolgáltatások típus szerinti megoszlását a 7.2. sz. táblázat, az előfizetők főhatóságok szerinti megoszlását pedig a 7.3. sz. táblázat mutatja.

1983-ban 72 új ASCA készült, amelyek összesen 2.277 kérdést tartalmaztak.

A heti gépi szakirodalomfigyelési szolgáltatásokért 1983-ban 4.286.117 forint folyt be.

Az MTA rendes és levelező tagjainak az MTA főtitkára által felajánlott térítésmentes szolgáltatást 45 fő /298.000.- Ft/ vette igénybe.

1983-ban 46, az MTA által támogatott kutatási pályázati téma 474.100 Ft értékben használta ki a témánkénti évi 12.000.-Ft-ig terjedő térítésmentes gépi szolgáltatás lehetőségét.

A heti gépi szolgáltatás teljes árbevétele 1983-ban: 5.058.217.-Ft volt.

A gépi szolgáltatások mellett a különböző SCI és SSCI kötetek manuális használata is számottevő.

1983-ban az Informatikai Olvasótermet 464 fő látogatta. A Tudományelemzési Osztály gondozásában az MTA központi publikációs adatbázisa 1983-ban kibővült az intézmények 1981. évi publikációinak adataival.

Tudományszervezési dokumentáció, gyorstájékoztatás

A tudományszervezési dokumentációs munka keretében megjelent a Kutatás-Fejlesztés /Tudományszervezési Tájékoztató/ 23. évfolyamának 1, 2, 3-4, 5, 6. száma 800 példányban, 36,5 iv terjedelemben.

1983-tól az új címen megjelenő folyóirat megtartotta dokumentációs jellegét, de az eddiginél nagyobb hangsúlyt kaptak a hazai tudománypolitika kérdései, előtérbe kerültek a magyar kutatáspolitikáról, kutatásszervezésről szóló tudósítások. Továbbra is feldolgozásra kerültek külföldi források alapján az egyes országok, országcsoportok tudománypolitikájának eseményei, a témához tartozó nemzetközi konferenciák anyagai.

Az 1983. évre szólóan széleskörű előfizetési felhívás közzétételére került sor, de az eredmény lényeges változást az előfizetők számában nem hozott.

A dokumentációs munka során a tudományos kutatás tervezése, szervezése, igazgatása témakörében összegyűlt gazdag nemzetközi bibliográfiai cimanyag nemcsak a folyóirat egyik fontos rovatának anyagát képezi, hanem alapjául szolgál a témában való gyorstájékoztatási szolgáltatásnak. A szolgáltatás keretében meghatározott témakörökben személyre szóló témafigyelést biztosított a Könyvtár. Témánként évi 800.-Ft-os előfizetési díj mellett, - illetve egy igen szűk kör részére térítés mentesen - havonta tömör ismertetésekkel ellátott cimanyagot kapott a megrendelő, s a továbbiakban az érdeklődésre számot tartó cikkekről xerox másolási és fordítási lehetőség állt rendelkezésre. Ez utóbbi szolgáltatás azonban 1983. szeptember 1-vel pénzügyi megfontolásból megszűnt.

1983 folyamán a témafigyelést 74 megrendelő vette igénybe, összesen 246 témában, a kiküldött annotált bibliográfiai címek száma 20.269 tétel volt.

Hagyományos tájékoztatás

A Könyvtár állományára, annak igénybevételére, a kézikönyvekből és a katalógusokból azonnal megválaszolható referenz kérdésekre a Központi Olvasószolgálat adott tájékoztatást.

A különgyűjtemények állományáról, az egyes speciális szakterületeket érintő kérdések megválaszolását az egyes különgyűjtemények a megszokott rendben intézték.

Az eddigi gyakorlatnak megfelelően a terjedelmesebb választ igénylő kérdésekkel kapcsolatos tájékoztatást, a Könyvtár gyűjtőkörének megfelelő tudományágokban az irodalomkutatást, a bibliográfiai összeállításokat a Tájékoztatói és Bibliográfiai Osztály látta el.

Az egyik leggyakrabban keresett tájékoztatói forrás volt az MTA tagjai munkásságának bibliográfiája. Az év folyamán 2.890 bibliográfiai tétellel gyarapodott a cimanyag. Mintegy 220 akadémiai tag munkásságát kísérték figyelemmel a Könyvtár a magyar nemzeti bibliográfiák, valamint a magyar folyóiratok és könyvek átnézése alapján.

TIM, MISZON, ECSSID

Az információkorszerűsítés jegyében végzi feladatait a Könyvtár hazai és nemzetközi keretek között a társadalomtudományi információellátással kapcsolatos munkákban. A Könyvtár képviselői részt vesznek a Társadalomtudományi Információs Munkacsoport /TIM/ tevékenységében, amely a hazai társadalomtudományi szakirodalmi információs munkákra, számítógépes szolgáltatások kifejlesztésére irányul. Ez év végére, az érintett intézmények - Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtára, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Országgyűlési Könyvtár, Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat - nagyrészt felhasználták a TPB Kutatási-Fejlesztési Alapjából kiutalt 2,5 millió forintos támogatást. Az összegből egyfelől beruházások pl. számítógép, adatrögzítők, printerek, másfelől szellemi munkálatok pl. feldolgozás, programkészítés, deskriptorjegyzékek készítésének finanszírozása volt lehetséges. E tevékenység keretében megindult a Számítógép alkalmazása az MKEKK-ban c. program, elkészült az Országos Pedagógiai Információs Rendszer ta-

nulmány, beindult az idegennyelvű szociológiai folyóiratokból történő számítógépes SDI szolgáltatás /Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár/, az Országgyűlési Könyvtár kiterjesztette a külföldi jogi szakirodalom számítógépes feldolgozását és szolgáltatást, a KSH Könyvtár számítógépes együttműködést alakított ki a Magyar Nemzeti Bankkal. Nevezett intézmények további fejlesztési munkáihoz, új programként a MISZON Automatizált Rendszer /AIR/, valamint egy közgazdasági információs rendszer /amelynek létrehozásában az MTAK is közreműködik/ kidolgozásához a TIM ismét anyagi támogatást kér a TPB-től. Kibővített TIM ülés keretében került sor Esko Häkli, a finn Egyetemi és Nemzeti Könyvtár igazgatójának előadására a finn könyvtár- és információügyről.

Az MTA Könyvtára mint a MISZON magyarországi kijelölt nemzeti szerve közreműködött a MISZON 1983. évi munkaterve alapján a társadalomtudományi információs együttműködés programjában, közös kiadványok készítésében, az állománygyarapítás /folyóirat/ nemzetközi szintű koordinálásának alakításában, az automatizált rendszer fejlesztésében.

A kiadványtevékenység eredményeként 1983-ban 11 közös referátumkötet, 5 bibliográfiai kötet jelent meg /L. 6.4. sz. táblázat/. A "Magyar Tanácsköztársaság - a magyarországi dolgozók első állama" c. kötetet a Könyvtár szerkesztette és adta ki.

A MISZON referátumkötetekbe 12 szemlecikket és 9 referátumot, a SZUTA INION RZS sorozatai számára pedig 117 referátumot küldött ki a Könyvtár a legújabb magyar társadalomtudományi irodalomból. A MISZON bibliográfiák részére 365, a SZUTA INION bibliográfiai sorozatai számára 170 annotált tétel került kiküldésre.

A MISZON és az INION kiadványokat az MTA Könyvtár terjeszti, negyedévenként, ennek során mintegy 100 hazai intézmény, köztük könyvtárak, intézetek, tanszékek, bizottságok, szerkesztőségek és egyéni érdeklődők kapják kézbe a köteteket.

A MISZON AIR kiépítése folyamatos, 1984-re valószínűleg beindítható lesz az SDI szolgáltatás a jelenleg mintegy 200 ezer rekordot tartalmazó INION adatbázisból. Részletesebben L. 32. oldal.

A hazai és a külföldi információs együttműködési programok között jelentős az intézmény részvétele az Európai Társadalomtudományi Információs

Együttműködés /ECSSID/ sokrétű tevékenységében. Az együttműködés részleteiről a 33. oldalon található rövid összefoglalás.

HÁLÓZATI ÉS MÓDSZERTANI MUNKA

Az MTA Könyvtára az MTA Központi Hivatala felügyelete alá tartozó intézeti könyvtárak hálózati központja, összehangolja a hálózatba tartozó intézeti könyvtárak működését, állománygyarapítását, módszertani segítséget nyújt az intézeti könyvtáraknak, összegyűjti és közvetíti a hálózaton belüli és hálózaton kívüli tapasztalatokat. Szervezi az intézeti dolgozók képzését és továbbképzését. Segítséget nyújt az intézetet érintő változások - átszervezés, egyesítés, átalakítás, költöztetés - megszervezéséhez. Tevékenyen részt vesz a nemzetközi cserekapcsolatok kialakításában és lebonyolításában. Központi szolgáltatásokkal segíti az intézeti könyvtárak munkáját.

Az 51 akadémiai kutatóintézeti könyvtárból 31 természettudományi és 20 társadalomtudományi gyűjtemény. Az 1983. évi gyarapodás 53.707 könyvtári egység, az összállomány 1.455.941 könyvtári egység. Az állománygyarapításra fordított összeg 1.455.941.- Ft /L. 8. sz. táblázat/.

A Hálózati Szolgálat rendszeresen továbbította a könyvtárakból érkező külföldi könyv- és folyóiratgyarapodást az OSZK központi katalógusainak. Az OSZK KFKK részére 125 preprint ellenőrzését és javítását végezte el.

A Hálózati Szolgálat egyik legfontosabb feladata az 1984. évi devizás könyv- és folyóiratrendelések előkészítése és megszervezése volt. Az 1982. év folyamán végrehajtott külföldi folyóiratrendelések csökkentése igen érzékenyen érintette a hálózati könyvtárakat. A csökkentés 951 rendelésre vonatkozott 7.532.113 Ft értékben; ez az összes rendelés 28 %-át jelentette. Az 1983. év gondjait enyhítette a két alkalommal továbbított pótrendelés, ez 223 db folyóiratot jelentett 2.107.821 Ft értékben. A Hálózati Szolgálat felhívta a figyelmet a rendelések körültekintő összehangolására, a többes példányok csökkentésére, figyelembe véve a nagy gyűjtemények folyamatos, szerves építését és az új profilokhoz szükséges irodalom biztosítását, a döntés azonban az egyedül illetékesek, a felhasználók dolga volt.

Az Akadémiai Könyvtár és a hálózati könyvtárak devizás könyv- és folyóiratrendeléseinek összehangolására létrejött a Beszerzési Koordinációs Bizottság. Ezenkívül még desiderata katalógusok /könyv, folyóirat/ építése is. szükséges volt.

A könyvtárak információs szolgáltatásait segítették a Művelődési Minisztérium pályázata alapján juttatott másolóberendezések. A hálózathoz 13 intézet 14 másológépet kapott. Ebből a központi keret terhére 7, a saját keret terhére 6 intézet kapott másolóberendezést.

1. Állatorvostudomány Kutatóintézet, Bp.
2. Atommag Kutató Intézet, Debrecen
3. Balatoni Limnológiai Kutatóintézet, Tihany
4. Földrajztudományi Kutató Intézet, Bp.
5. Közgazdaságtudományi Intézet, Bp.
6. Központi Fizikai Kutató Intézet, Bp.
7. Központi Kémiai Kutató Intézet, Bp.
8. Matematikai Kutató Intézet, Bp.
9. Műszaki Fizikai Kutató Intézet, Bp.
10. Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet, Bp. Victor H.u.
11. SZTAKI, Bp. Kende u.
12. Szegedi Biológiai Központ, Szeged
13. Történettudományi Intézet, Bp.

Folytatódott az előző évek gyakorlatának megfelelően az intézeti könyvtárak látogatása. Javaslat készült a Földrajztudományi Kutató Intézet és a Magyar Földrajzi Társaság új székházában működő földrajzi alapkönyvtár létrehozására.

Továbbképző előadás keretében Rózsa György főigazgató ismertette a hálózatban történt fontosabb eseményeket, válaszolva az akadémiai hálózat szakirodalmi ellátásának helyzetét.

Klein Ágnes, a Természettudományi Információs Igazgatóság tudományos főmunkatársa ismertette az MTA Könyvtárában működő korszerű számítógépes rendszert és használat módjait.

Szalay Sándor, az MTA Közgazdaságtudományi Intézet Könyvtárának vezetője, bemutatta a könyvtárat és beszélt a társadalomtudomány szakirodalmi ellátásának jelenlegi helyzetéről.

Rejtő István, az MTA Könyvtára igazgatóhelyettesének vezetésével, a konferencia résztvevői az MTA Könyvtára törökbálinti raktárát tekintették meg.

A hálózati könyvtárak munkatársai közül 1 fő tett főiskolai vizsgát.

A könyvtárkezelői tanfolyamot - az OMIKK, az AGROINFORM és a műszaki könyvtári hálózati központokkal közösen - a szolgálat ismét megszervezte. Az 1982/83. évi tanfolyamot 6 fő végezte el sikeresen. Az 1983/84. évi tanfolyamra 8 munkatárs beiskolázása történt meg.

Szocialista Kulturáért kitüntetésben részesült Marton János /SZBK/, Reök Zsuzsa /Mat.kut.Int./, dr.Szalay Sándor /Közgazd.tud.Int./ és Törzsök Vilma /SZTAKI/.

REPROGRÁFIAI SZOLGÁLTATÁSOK

Fototechnikai szolgáltatások

Az előző adatokhoz viszonyítva némi csökkenés következett be a mikrofilmfelvételeknél /ami filmanyag hiányára vezethető vissza/, növekedett viszont a nagyításokkal kapcsolatos megrendelések mennyisége. Gyakran rendeltek nagyításokat a meglévő mikrofilm és fényképnegatív állományból. Összesen 18.274 mikrofilmfelvétel készült. A Reprográfiai Osztály mikrofilmfelvételekre, tónusos kisfilmekre, és 6x6 vagy 9x12 felvételekre vonatkozó valamennyi megrendelést teljesítette. A pozitív mikrofilm megrendelések egy részét filmanyag hiány miatt vissza kellett utasítani. A fototechnikai szolgáltatások részletes adatait a 9.sz. táblázat tartalmazza.

Elektrosztatikus gyorsmásolás

Az 1983. év folyamán teljesített megrendelések száma 10.241 a tavalyinál valamivel több. Összesen 1.111.919 db másolat készült el, ebből 128.233 a Könyvtár, 611.561 az MTA Hivatala részére. Tovább folytatódott a Magyar Életrajzi Adattár számára a cédulák másolása /11.830 db/. Növekedett a folyóiratcikkek másoltatásának a száma. A géppark, a folyóiratcikk másolás szolgáltatással kapcsolatos akció keretében, a Művelődési Minisztérium elosztásából, 2 db Lumoprint Solid R típusú másolókészülékkel bővült.

TUDOMÁNYOS MUNKA

A Könyvtár funkciórendszerében jelentős helyet kap a tudományos tevékenység. A Könyvtár munkatársai részt vesznek az országos kutatási programokban, a tárcaszintű kutatási feladatok megoldásában, valamint egyéni érdeklődési területüknek megfelelő kutatásokban. Ehhez kapcsolódik a publikációs tevékenységük, különböző hazai és nemzetközi munkabizottságok munkájában való közreműködésük, szakmai konferenciákon tartott előadásuk, felsőoktatási intézményekben végzett oktató munkájuk.

Kutatási programok

Az MTA Könyvtára mint kutatóhely bekerült az országos kutatásszervezés rendszerébe, s bekapcsolódott a "Kulturális és történelmi emlékeink feltárása, nyilvántartása és kiadása" című, az MTA és az MM felügyelete alá tartozó közös tárcaszintű kutatási főirányba. A kutatómunkán túlmenően a Koordináló Tanáccsal való megállapodás értelmében az MTAK nyújtja a főirány kiadványprogramjának nyomdai kivitelezését /Ld. részletesebben Kiadványtevékenység c. fejezetben, 29. old./.

A Könyvtár e keretben folyó kutatások közül Arany János és Mikszáth Kálmán összes művei kritikai kiadásának gondozását, továbbá egy Magyar Életrajzi Adattár illetve Gulyás Pál életrajzi adatgyűjteményének szerkesztésével és kiadásával összefüggő munkát végzi.

Mikszáth Kálmán Összes Műveinek kritikai kiadásával kapcsolatos textológiai munkák eredményeként az év folyamán megjelent a sorozat 77. kötete /Cikkek és karcolatok XXVII./ S.Fürth Éva és Rejtő István gondozásában, továbbá Sz. Garai Judit és Rejtő István befejezte MKÖM 82. kötetének /Cikkek és karcolatok XXXII./ sajtó alá rendezését.

Folyamatban volt a 81., 83. kötetek feldolgozása, Rejtő Istvánnal közösen Pétervári Lászlóné és S.Fürth Éva gondozásában. A lassu nyomdai átfutás miatt több elkészült, lektorált és kiadói szerkesztésen tuljutott kötet /MKÖM 38., 78., 79., 80., 82./ vár nyomdába jutásra.

A magyar életrajzi adattár ez évi gyűjtő munkája csak esetleges adatkiegészítésekre szorítkozott, tekintve, hogy a munkálatok során Gulyás Pál: Magyar írók élete és munkái c. kézirat állagmegóvása és szerkesztése került előtérbe. Az állagmegóvás során 1983 végéig a biográfia kéziratos

anyaga E-P betűig 14.330 oldal terjedelemben került xeroxozásra, a megszerkesztett anyag pedig a munkálatok megkezdésétől 1983 végéig E-GY betűig összesen 197,8 iv.

A nemzeti múlt feltárásához kapcsolódik, de a kutatási főirányba nem tartozik az 1848-1849 évi szabadságharc sajtóvisshangjának témája. A munkabizottság a könyvtár keretében működik, az MTA központi kutatási alapjából finanszírozzák tevékenységét. 1983-ban feldolgozásra került számos angol, amerikai, svájci-német és francia folyóirat, nehezen olvasható mikrofilmről. A Könyvtár Kézirattárába került 1.671 oldal gépelt szöveg, összesen 54,7 iv terjedelemben. Megtörtént a még 1948-ban gyűjtött teljes anyag leltározása, leadásra való előkészítése. Összegyűlt három nagy német könyvtárból német szövegű anyag, amely átnézésére 1948-ban nem kerülhetett sor. A több ezer oédula alapján a fotóztatás folyamatban van.

Igen jelentős a Könyvtárban folyó kutatások sorában az MTA központi kutatási alapjából finanszírozott, a Könyvtár Természettudományi Információs Igazgatósága munkatársai által végzett tudományelemzési és -metriai kutatási program. Az alábbi témákban folytak kutatások:

a. A hazai természettudományos alapkutatás mutatószámainak kidolgozása és folyamatos publikálása ill. azok nemzetközi viszonyítása.

— Az előző években kidolgozott módszereket némiképpen továbbfejlesztve megtörtént az SCI soronkövetkező éves kumulált szalagjainak számítógépes feldolgozása.

— Megjelent az "Informatika és Tudományelemzés" sorozat harmadik kötete: Schubert-Glänzel-Braun "Tudománymetriai mutatószámok 32 ország természettudományos alapkutatásának összehasonlító elemzéséhez 1976-1980." A kötet a közeljövőben angolul is megjelenik a World Scientific Publ. Co. kiadásában.

b. Az MTA természettudományi, műszaki, orvostudományi és agrártudományi kutatóhelyeinek tudományos publikációs tevékenységének elemzése és értékelése. Ezzel kapcsolatos mutatószámok kidolgozása és folyamatos publikálása.

— Az MTA Központi Publikációs Adatbankja kibővült az intézmények 1981. évi publikációinak adataival.

c. A hazai természettudományos alapkutatás minőségi jellemzésével kapcsola-

tos összehasonlító elemzések és értékelések készítése.

— Tanulmányok készültek a CHINOIN Gyógyszer- és Vegyészeti Termékek Gyára, valamint az Országos Hematológiai és Vértranszfúziós Intézet egy kutatócsoportja publikációinak tudományometriai elemzéséről. Az elemzéseket az illető intézmények szakemberei tanulságosnak, hasznosnak ítélték.

d. A tudományos kutatási tevékenység működési mechanizmusával kapcsolatos kvantitatív módszereket alkalmazó kutatás.

— Több, új matematikai eredményeket is tartalmazó közlemény született a tudományometriában előforduló gyakoriságeloszlások valószínűség-számítási - statisztikai alapjainak témájában.

e. Az MTA kutatásirányítás gyakorlatát és elméletét szolgáló számítógépes "MTA Központi Publikációs Adatbank" megtervezése, felépítése, karbantartása és üzemeltetése.

— Előtérbe került a rendszernek az érdekelt intézményekkel történő megismertetése és szélesebb körű felhasználásának előkészítése. Az intézmények megkapták az adatbank felhasználói útmutatóját és a rájuk vonatkozó adatokat, és lehetőségük volt korrekcióra, ill. különféle javaslatokra.

f. Tudományometriai kutatás természettudományos szakterületek elemzésére.

— Elkészült egy FOX névre keresztelt programrendszer, amely tetszőleges ország/ok/ és folyóirathalmaz /pl. egy adott szakterület folyóiratai/ esetére kiszámítja a tudományometriai mutatószámok értékét. E programrendszer felhasználásával került sor pl. az analitikai kémiai szakirodalom nemzetközi összehasonlító tudományometriai elemzésére, amely Braun-Bujdosó-Schubert "The literature of Analytical Chemistry. Trends and Patterns" c. kötetének /megjelenik a CRC Press kiadónál/ egy fejezetét képezi.

g. A "Scientometrics" című nemzetközi tudományos folyóirat szerkesztése.

— A folyóirat 1983 során is rendszeresen megjelent és az előfizetők számából ítélve világviszonylatban elismert publikációs fórumává válik.

Egyéni kutatások

Az előzőekben felsorolt témákon kívül a Könyvtár támogatja az egyéni érdeklődéseknek megfelelő szakirodalmi, tudománytörténeti és forrásfeltáró kutatásokat, melyek témaköre kiterjed az irodalomtudomány, a nyelvészet, ókortudomány, orientalisztika, történettudomány, könyv- és könyvtártörténet területére.

A jelzett kutatások részben tudományos fokozat vagy egyetemi doktori cím elnyerése érdekében folytak. Kandidátusi disszertációján dolgozott Rozsondai Marianne a művészi kötéstáblák és ezek könyvtártörténeti vonatkozásait tárgyaló kérdéskörben; Körmendy Adrienne befejezte és a bírálókhoz eljuttatta a XIII-XIV. századi szepességi településtörténeti kutatásairól megírt disszertációját; Sebestyén György a társadalomtudományi információs rendszerek nyelvi rendszereinek nemzetközi integrációja témájú kandidátusi disszertációját írta. Jóváhagyott orientalisztikai témakörben Apor Éva a perzsa irodalmi, Vargyas Péter asszirológiai tárgykörből írta kandidátusi disszertációját.

Benyújtott egyetemi doktori disszertációját summa cum laude eredménnyel megvédte Marth Hilda /Salvador Elizondo: Farabeuf c. regényéről/ és Somlai György /Egy középkori indiai buddhista szent legendás életrajza/. Egyetemi doktori disszertációját készíti Abaffy Csilla /Tamási Áron műveinek nyelvi stilisztikai jellemzői/, Madary Kamill /a svéd irodalom 1890-1918 közötti magyarországi fogadtatása/ és Tőzsér Ágnes /az MTA működése a nyelvtudomány terén 1831-1849-ig/.

Tovább folytatódott az Ady-filológia körében végzett munka, Vitályos László folyamatosan végezte az Ady-levelezés kritikai kiadásának munkáját és irányította az Ady-bibliográfia folyamatos gyűjtését. F.Csanak Dóra folytatta XVIII. századi művelődéstörténeti kutatásait, Ritoók Zsigmondné irodalom és művelődéstörténeti kutatásokat végzett a XV-XVI. századra vonatkozóan, Körmendy Kinga a középkori esztergomi könyv-, és könyvtári kultúra kapcsolatára vonatkozó anyaggyűjtését tovább folytatta. Büky Béláné további vizsgálatokba kezdett a folyóirathasználat témakörében, Horváth László megkezdte Rezik János: Gymnasiologia... c. munkája kéziratos példányainak összegyűjtését és feldolgozását, Markovits Pálné az Akadémia gondozta munkákat megjelentető Hornyánszky-nyomdáról szóló nyomda- és kiadás-

történeti munkáját fejezte be, Mokány Katalin folytatta Técső /Kárpát-Ukrajna/ magyar szókincsének feldolgozását, Németh Éva O'Neill drámáinak magyarországi fogadtatására vonatkozó feltárásokat végzett. Wojtilla Gyula a magyar-indiai kulturális kapcsolatok terén folytatott további kutatásokat, Tőkés László a mikrofilmzéssel kapcsolatos szabványok előkészítésében vett részt és a mikrofilmtéchnika terminológiai szótár kéziratát befejezte.

Az MTA Könyvtára 1983-ban 25 munkatárs számára biztosított kutatónapot, ezen kívül a kandidátusi disszertációkat készítőik számára fizetéses alkotó szabadságot. A kutatási eredményeket a 13. számú mellékletben felsorolt publikációk, előadások, szakmai előterjesztések is jelzik.

KIADVÁNYTEVÉKENYSÉG

A Könyvtár kiadói tevékenysége - összhangban az intézményben folyó tudományos munkával - a megelőző évek gyakorlatának megfelelően folytatódott.

Az MTA Könyvtár Közleményei sorozatban 3 kötet jelent meg. Az Akadémia könyv- és folyóiratkiadás történetének egyes fejezeteit tárgyalja Szántó György Tibor kötete, mely értékes adalékokat nyújt az adott korszak magyar kulturhistóriájának feltárásához.

Napvilágot látott Rolla Margit Kaffka Margitról szóló monográfiájának 2. kötete, mely Kaffka Margit írói pályájának érett szakaszáról, irodalmi kapcsolatain keresztül korának irodalmi életéről ad hiteles beszámólót az eredeti dokumentumok szövegkiadásán alapuló mű.

Ugyancsak a Közlemények sorozatban került kiadásra Bükyné Horváth Mária monográfiája, mely a periodikumok használatának átalakulását vizsgálja az adott időszakban /1966, 1973, 1980/ az Akadémiai Könyvtárat használó kutatók olvasási szokásainak elemzésével.

Az "Informatika és Tudományelemzés" c. sorozat harmadik köteteként jelent meg Schubert András-Glänzel Wolfgang-Braun Tibor: "Tudományometriai mutatószámok 32 ország természettudományos alapkutatásának összehasonlító elemzéséhez" c. műve, mely történeti és módszertani összefoglalást nyújt a tudományelemzés alapjairól, a tudományos kutatás összehasonlítására szolgáló tudományos mutatószámokról.

Sorozaton kívüli kötetként jelentette meg a Könyvtár Rózsa György művészettörténész "A Magyar Tudományos Akadémia palotája" c. művét, mely tárgyalja a palota rövid építéstörténetét, mintegy kalauzként bemutatja az épület egyes szintjeit, a palota több mint egy évszázad alatt összegyűlt képzőművészeti értékeit. A szöveges részt gazdag illusztrációs anyag zárja.

Periodikus kiadványként megjelentek az MTA Könyvtár Külföldi Gyarapodási Jegyzékének számai, a Kutatás-Fejlesztés 1/23/. évfolyama, valamint az ECSSID Bulletin 3 száma.

A Könyvtár kiadásában megjelent munkák összesen 242,2 nyomdai ivet tesznek ki, melyből 95,2 iv saját szerkesztésű és nyomású, 87 iv saját szerkesztésű, de külső nyomdában nyomták, a 26,3 ives MISZON kötet külső szerkesztésű, de a nyomása a saját nyomdában történt, továbbá 33,7 ivnél az Analecta Linguistica esetében a Könyvtár a szellemi kiadó szerepét töltötte be. A könyvtári kiadványtevékenység szellemi körébe tartozik a Scientometrics c. nemzetközi folyóirat szerkesztése is. A kiadványok tétel felsorolását a 10. sz. táblázat tartalmazza.

A kiadványok terjesztésének 1981-ben bevezetett rendszere részben beváltotta a hozzáfűzött reményeket. A példányok belföldön a Könyvértékesítő Vállalat Könyvtárellátó Főosztályán keresztül, valamint kisebb részben az Akadémiai Könyvesboltban kerültek forgalmazásra. A hagyományos sorozatok esetében az eladott ill. a nemzetközi cserében felhasznált kötetek száma megfelelő összhangban volt az előállított példányszámmal, ami az Informatika és Tudományelemzés c. sorozat esetében már nem mondható el. E sorozatnál a kereslet vagy a vártnál jóval több példányra tartott igényt, vagy pedig az előállított példányszám - a jelenlegi értékesítési lehetőségek mellett - meghaladta a tényleges érdeklődés mértékét.

A Könyvtárellátóval kötött szerződés pozitívan értékelhető, változatlanul előnytelen azonban ebben a terjesztési rendszerben a forgalmazás adminisztrációjából adódóan az értékesítés hosszú átfutási ideje. Szinte teljesen negatív eredménnyel zárult az Állami Könyvterjesztő Vállalattal kötött bizományi megállapodás és kérdésessé teszi az egyezmény további fenntartását.

A Könyvtár fent vázolt kiadói tevékenysége az MTA és az MM felügyelete alá tartozó "Kulturális és történelmi emlékeink feltárása, nyilvántartása

és kiadása" c. közös tárcaszintű kutatási főirány Koordináló Tanácsával az év utolsó negyedében létrejött megállapodás keretében kibővült, a jövőben az MTA Könyvtár keretén belül kerül sor az említett főirány kiadványprogramjának nyomdai kivitelezésére.

A főirány kiadványprogramja költségvetésének az MTA főtitkára által való jóváhagyása után sor került a kiadványprogram működési és kiadási szabályzatának a kidolgozására. A kölcsönös megállapodás értelmében a főirány Koordináló Tanácsának hatáskörébe tartozik a kiadásra kerülő művek kiválasztása, a lektorok felkérése, az anyag szakmai szerkesztéséért a Koordináló Tanács ill. a munkálatokat irányító kutatóhely felel. Az MTA Könyvtár gondoskodik az anyag műszaki szerkesztéséről, nyomdai kivitelezéséről és terjesztéséről.

A kiadványprogram keretében a főirány témájába szorosan beletartozó irodalomtudományi, történettudományi, művelődéstörténeti, néprajzi forrásközlő kötetek fognak megjelenni. Az első kötetek részben szerkesztési, részben nyomási szinten 1983 végén munkába kerültek.

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

A Könyvtár mint az ország egyik legjelentősebb közgyűjteménye és bizonyos területen információs központja, hagyományainak és érdekeinek megfelelően kapcsolódik be a nemzetközi szakmai és kulturális életbe.

A nemzetközi kiadványcsere változatlanul fontos szerepet játszik a Könyvtár életében és jelentős mértékben hozzájárul a beszerzés devizális gondjainak megoldásához. Ezen túlmenően a cseretevékenység kulturpolitikai, tudománypolitikai funkciót is betölt, hiszen a magyar tudomány és kultúra eredményeit közvetíti öt világrész érdekelt intézményeinek. Az év folyamán 994 féle akadémiai és 73 féle egyéb folyóiratból 7.696 tételt, valamint 4.212 kötet könyvet küldött a Könyvtár csere-partnereinek.

A hagyományokhoz hiven kapcsolatai révén igénybe veszi a Könyvtár a nemzetközi kölcsönzés lehetőségeit, kielégítve ezúton az állományán kívül eső olvasói igényeket.

A Könyvtárnak mint intézménynek és munkatársainak nemzetközi szervezetekben való közreműködése, nemzetközi konferenciákon, tanácskozásokon való

részvétele, tanulmányutak lehetővé teszik a szakmai kapcsolatok, az intézmények és szervezetek közötti együttműködés kibővítését.

Együttműködési programok

A nemzetközi információs együttműködés részben intézményi szinten, részben pedig egyéni szakértői tevékenység révén valósul meg.

A Nemzetközi Társadalomtudományi Információs Rendszer, a MISZON 1983. évi munkatervének megfelelően folytatta tevékenységét. Ezen belül hangsúlyt kaptak a MISZON Automatizált Rendszer /AIR/ fejlesztési munkái. Módszertani elemzések készültek a MISZON AIR nyelvi eszközeiről, nevezetesen az INION közgazdaságtudományi adatbázisa és a magyar közgazdasági kutatások összehasonlítása, a filozófiatudományok szovjet és magyar osztályozási rendszerének egybevetése, az INION, valamint a magyar közgazdaságtudományi bibliográfiák indexeinek összehasonlítása. Befejezés előtt áll a közgazdaságtudomány, filozófia és szociológia normalizált lexikajegyzékének magyar változata. Elkészültek az INION-MISZON Rubrikátor szerinti SDI profilok a nevezett tudományterületeken, ami lehetővé teszi az 1984. évi mágnesszalagról történő kísérleti SDI szolgáltatás beindítását Magyarországon. Az INION automatizálási szakértői budapesti tartózkodása során a következő kísérletekre került sor: online információ lekérdezés normál telefonvonal segítségével az INION adatbázisából, programcsomag átadása és felhasználása mágnesszalagról történő keresése. /OMIKK berendezésein/. A MISZON AIR szolgáltatások magyarországi beindítására a magyar KNSZ együttműködik hazai tudományos információs intézményekkel /MTA intézetei, OMIKK, Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtára, KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat stb./. Jónéhány intézmény kapott a központi adatbázisból igényelt témája szerint számítógépes retrospektív irodalomjegyzéket.

A MISZON kiadványtevékenységéről részletes tájékoztatást L. 60.old. A MISZON hagyományos keretek közötti együttműködési programjában előkészületek folytak az 1982-ben kiadott, de 1979. évi adatokat tartalmazó MISZON tagországok devizás folyóiratjegyzékének aktualizálására.

Az MTAK mint a MISZON magyar KNSZ-e 1983-ban aktívan közreműködött a MISZON szervezeti életében és rendezvényein. Biró Julia, Stiegrád Gábor

/OMIKK/ és Gregorovicz Anikó részt vettek a MISZON AIR Állandó Munkacsoportjának tanácskozásán /Prága, április/, amelynek a MISZON AIR információs-technológiai, program- és technikai, valamint nyelvi ellátása és az állománygyarapítás volt a témája.

A MISZON Tanács VIII. ülésére 1983-ban a bulgáriai Veliko Timovóban került sor. Az elmúlt év eredményeinek értékelésén túl a Tanács egyik fő döntése a MISZON AIR műszaki munkatervének elfogadása volt.

A Könyvtár részt vesz az Európai Társadalomtudományi Információs Együttműködés, az ECSSID 1983. évi programjában kitűzött feladatok megoldásában. 1983 májusában Pécsen tartották az ECSSID irányító szervének, az un. Bécsi Központ Igazgató Bizottságának 20. ülését, amely összegezte az 1982. évi eredményeket és új irányelveket fogadott el a jövőbeni tudományos munkákról. Az ECSSID fő feladatát a modern technológia és eszközök felhasználásával történő jól funkcionáló információcserében jelölte meg. Ez volt az ECSSID International Organising Committee áprilisi moszkvai ülésének alap gondolata; Rózsa György itt mint a Kiadói Testület elnöke és a Bizottság tagja a kiadványtevékenységről számolt be. Az MTAK szerkesztésében és kiadásában megjelenő ECSSID Bulletin a szervezet legrendszeresebben megjelenő kiadványa. Az intézmény részt vállal az ECSSID különböző munkacsoportjai tevékenységében, így a WG2 programjában, amelynek keretében a folyamatban levő társadalomtudományi kutatások nyilvántartása és kiadása történik. Megjelent a "Technológia hatása a társadalomra", nyomdában van a "Nők változó szerepe a társadalomban" és folyamatban van a "Békekutatás" c. kötet. A WG3 programjában - mágnesszalagcsere, osztályozási rendszerek összehasonlítása, tezauruszok készítése stb. - a Könyvtár megbízottja vesz részt. E program új témája - adatbázis képzés neves európai társadalomtudósokról. A WG4 decemberi varsói ülésén, melyen jelen volt Rózsa György, az információs szakemberképzés, továbbképzés modelljeit tárgyalták meg.

Az UNESCO egyéni megbízásával, de a Könyvtár keretében 1983-ban elkészült a Nemzetközi Társadalomtudományi Terminológiai Rendszer /INTERMIN/ munkagazdaságtani Tezaurusz modellje. Az "Guidelines for the Establishment of INTERMIN Labour Economics Thesaurus /let/ Model" és "INTERMIN Labour Economics Thesaurus /let/ Model /in English, Hungarian and Russian/" c. kötetek szerzője Molnár Imre. Az UNESCO finanszírozásában Rózsa György és

Molnár Imre konzultációt folytatott Bécsben az INFOTERM /Nemzetközi Terminológiai Információs Központ/ és Kammer der Arbeit illetékeseivel.

Ugyancsak UNESCO keretben zajlott le jul.26-30. között Caracasban /Venezuela/ az INTERCONTA/ISSC /Nemzetközi Társadalomtudományi Tanács Fogalmi és Terminológiai Elemzési Bizottság/ értekezlete, amelyen Molnár Imre INTERMIN főszakértőként vett részt. Az értekezlet témája egy nemzetközi társadalomtudományi terminológiai enciklopédia összeállításának előkészítése volt. Rózsa György tagja a Magyar UNESCO Bizottságnak.

A CNRS-szel való együttműködés keretében előkészületek történtek az Index of Jewish Art 4. kötetének kiadására. Ez a Kaufmann gyűjtemény vonatkozó anyagát tartalmazza és az Union Académique Internationaleégisze alatt a CNRS, az Izraeli Tud. Akadémia és a MTAK közös kiadványaként lát napvilágot.

A Könyvtár szervezésében 1983 folyamán is kiküldésre került a Comité International pour l' Information et la Documentation Sciences Sociales /CIDSS/ 4 szériában megjelenő bibliográfiai sorozatához a magyar szakirodalmi cimanyag.

Folytatódott a philadelphiai Institute for Scientific Information és az MTAK közötti együttműködés, a Science Citation Index gépi adatbázis mágnesszalagjainak a felhasználása.

A Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Rendszer /NIMIR/ munkájához az MTAK a Magyar Tanács Titkárságának készített különböző témájú szakvéleményezésekkel járul hozzá. A Központtal /NIMIK/ viszont a Természettudományos Információs Igazgatóság kötött együttműködési megállapodást, amelynek keretében a SCI mágnesszalagok felhasználásáról folyik tapasztalat ill. szakembercsere.

A Könyvtár részt vesz a szocialista országok akadémiai közötti többoldalu társadalomtudományi együttműködési programban szereplő feladatok információellátásában. Ez többnyire a MISZON tevékenység révén valósul meg. Itt említendő meg még a szocialista országok akadémiai könyvtárai közötti együttműködés is, amelynek fóruma a két évenként megrendezésre kerülő nemzetközi szimpózium. 1983-ban Bratislavában került sor a III.nemzetközi szimpóziumra, témája a szocialista országok könyvtárai könyvvállományának optimális kiépítése számítástechnikai berendezéseken és mikrohordozókon alapuló korszerű módszerek alkalmazásával. A szimpóziumon Rózsa György

tartott előadást.

Konferencián való részvétel, tanulmányutak

Akadémiai kiküldetéssel és egyéni meghívással a Könyvtár munkatársai különböző konferenciákon, tanácskozásokon, tanulmányutakon vettek részt, ezek közül néhány az együttműködési programokról szóló fejezetekben szerepel.

A Nemzetközi Dokumentációs Szövetség Társadalomtudományi Információs és Dokumentációs Bizottsága /FID/SD/ májusban Bécsben tartott ülésére Rózsa György előadást nyújtott be /személyes részvétel nélkül/ a hálózati együttműködés problémáiról és perspektíváiról a társadalomtudományi információban és dokumentációban Magyarországon.

Braun Tibor a National Science Foundation /Egyesült Államok/ meghívására októberben konzultációt és egyeztető tárgyalásokat folytatott az MTA és az NSF közös rendezésében 1984-ben megrendezendő kétoldalu magyar-amerikai kerekasztal konferencia előkészítéséről. Témája: a kutatáspolitikai mennyiségi mérésének és mutatóinak kérdései. Egyesült Államok-beli útja során Washingtonon kívül megbeszélést folytatott a philadelphiai Institute for Scientific Information-ban, valamint Oak Ridge, Eugene, Bethesda stb. városok tudományos szervezeteiben.

Ugyancsak Braun Tibor a Csehszlovák Tudományos és Műszaki Társaság meghívására márciusban Bratislavában előadást tartott a Citation Data Banks and Citation Indexes in the Scientific and Technical Information System c. konferencián.

Rózsa György és Gregorovicz Anikó részt vettek a szocialista országok akadémiai könyvtárainak III. nemzetközi konferenciáján /Bratislava, szeptemberben/, amelynek témája az akadémiai könyvtárak könyvállományainak optimális kiépítése számítástechnikai berendezéseken és mikrohordozókon alapuló korszerű módszerek alkalmazásával. Rózsa György "A nemzetközi kapcsolatok és együttműködési lehetőségek az állománygyarapításban" címmel tartott előadást.

Rózsa György a Wiener Institut für Internationale Wirtschaftsvergleiche meghívására részt vett az intézet jubileumi szimpóziumán, s egyuttal néhány korszerű és jól funkcionáló osztrák könyvtárat tekintett meg az MTAK új épü-

leténél felhasználható tapasztalatszerzés céljából.

Az UNESCO/UNDP konzultánsként kérte föl Rózsa Györgyöt a Rwandai Köztársaság kormánya nemzeti tudományos-információs és dokumentációs központ létrehozására irányuló projektum elkészítésére /április 19 - május 10/. A "Le développement d'un système intégré d'information scientifique /BACIN/ au Rwanda" c. előterjesztését az UNESCO elfogadta és közreadja.

Vargyas Péter az Országos Ősztöndíj Tanács finanszírozásában szept.17-okt.7 között tanulmányuton járt Szíriában, ahol régészeti és muzeumi anyagokat kutatott, ásatásokban vett részt.

Bujdosó Ernő 1982. aug.24-1983-december 2-ig az Egyesült Államokban tartózkodott és megbízásból az University of Montana-n tudományos munkát végzett.

Domsa Károlyné júniusban a Finn Tudományos Akadémia vendégeként tárgyalásokat folytatott az Exchange Center for Scientific Literature, a Jyväskylä University Library, a Helsinki University Library, a Turku University Library intézményekben. Ugyancsak a nemzetközi csere erősítése ügyében látogatta meg a SZUTA Leningrádi Könyvtárát, valamint a leningrádi Szaltikov-Scsedrin és az Egyetemi könyvtárát. Klein Ágnes és Telcs András az MTAK-NIMIK közötti együttműködés keretében járt Moszkvában az ottani tudományometriai tevékenység és az SCI ottani adatbázis működésének megismerésére. Leningrádhoz fűződik Tózsér Ágnes utja, aki az akadémiai könyvtárban kutatott, valamint Vargyas Péter aspiranturájával kapcsolatos kétszer 1-1 hónapos kinttartózkodása. Ugyancsak a Szovjetunióban járt Somlai György, hogy a kaukázusi köztársaságok akadémiai könyvtáraiban tibeti anyagok után kutasson. Balázs Péterné a CSTA Központi Könyvtára-Tudományos Információs Központja vendégeként megismerkedett a K + F Tudányszervezési Tájékoztatóhoz hasonló profilu csehszlovák folyóiratok szerkesztőségével, nem utolsósorban együttműködés céljából. Pintér Ágnes is a CSTA KK-TIK-ba látogatott el, nemzetközi kiadványcsere tanulmányozására, s a nevezett intézményen kívül más prágai könyvtárba is eljutott. Csehszlovákiában járt Ritoók Zsigmondné, hogy a kassai és bártfai levéltárakban Gyalui Torda Zsigmonddal kapcsolatos anyagokat földerítsen.

Schubert András és Glänzel Wolfgang a BTA Tudományos Információs Központja és a várnai Orvosi Főiskola rendezésében "Tudománymetria és tudományos szöveg lingvisztikája" c. konferencián vett részt. Rozsondai Béláné

a wolfenbütteli Herzog August Bibliothek /NSZK/-től kapott egyhónapos ösztöndíjat a kandidátusi disszertációjához szükséges kötéslevonatgyűjtemény tanulmányozására, kódexek áttekintésére fordította, Hay Dianna az említett intézmény meghívására részt vett és előadást tartott az 1982. nyári egyetem folytatásaként megszervezett konferencián /Európa a XVIII. században/. Madary Kamill részt vett a Greifswaldban /NDK/ rendezett "Gesellschaftliche Kräfte in Nord-Europa im Kampf für Frieden und Entspannung" c. konferencián. Kőrösiné Merkl Hilda 2 hétig tartózkodott saját költségén az Oslói Nyári Egyetem rendezvényein.

Az év folyamán részben akadémiai finanszírozással, részben pedig részleges akadémiai pénzügyi támogatással vagy egyéni külföldi meghívással 19 fő 34 alkalommal, összesen 320 napot töltött külföldön /L. 11. sz. táblázatot/.

Külföldi látogatók

A Könyvtár 1983. évi látogatóinak a teljes névsorát /105 fő/ a 11.2.sz. melléklet foglalja össze, részletesebben csak kiragadva néhányra tér ki a jelentés. A Könyvtár vendége volt külön meghívottként Esko Häkli professzor, a Helsinki Egyetemi Könyvtár igazgatója, a Finnish Council for Scientific Information and Research Libraries elnöke, aki a TIM tagjai és a hazai szakemberek számára konzultációval egybekötött előadást tartott a finn könyvtár- és információügyről. Szűkebb körben, a Könyvtár munkatársai részére diavetítéssel illusztrált előadást és konzultációt tartott a Helsinki Egyetemi Könyvtár és hozzá tartozó könyvtárak tevékenységéről. Häkli professzort fogadta Kulcsár Kálmán főtítkárhelyettes, a vendég ellátogatott az MTA Közgazdaságtudományi Intézetébe, valamint a Széchényi Könyvtárba.

A moszkvai Társadalomtudományi Információs Intézetből /SZUTA INION/ ugyancsak külön meghívottként fogadta a Könyvtár P.M.Capenkót, a nemzetközi tudományos együttműködési osztály vezetőjét, aki főképpen a MISZON vonalán történő együttműködés fejlődési lehetőségeiről, valamint az MTAK-INION kétoldalu együttműködési megállapodás előkészítéséről tárgyalt. Külön meghívottként érkezett V.R.Hiszamutgyinov, az automatizálási osztály vezetője, a MISZON AIR főkonstruktorja, aki megbeszéléseket folytatott a telekommunikációs lehetőségekről, a MISZON mágnesszalagok rendszeres küldé-

séről és a szolgáltatások megszervezéséről. A MISZON AIR fejlesztési munkák egyeztetése végett fogadta a Könyvtár az INION két főmunkatársát: Sz.V. Bazarnova a MISZON nyelvi ellátás módszertani problémáiról tárgyalt a MISZON AIR magyar szakértőivel. Ez alkalomból került sor online keresésre az INION adatbázisában a SZTAKI-ból. SZ.A.Gorbany POISZK-4 keresőprogramot hozott, amely az OMIKK berendezéseivel átírássra került. A meglévő mágnesszalagokról keresőprofilokkal kísérleti keresés is történt. Az INION kiküldöttje volt I.A.Fegyakin osztályvezető, aki a tömegkommunikáció problémakörével kapcsolatos MISZON kiadvány előkészítése miatt tartózkodott a Könyvtárban és folytatott megbeszéléseket, elsősorban a Tömegkommunikációs Intézetben.

Az NDK TA Tudományos Információs Központja igazgatója W.Richter és osztályvezetője K.J.Zurawski programjában a Science Citation Index számítógépes szakirodalmi szolgáltatásainak, valamint a Természettudományi Információs Igazgatóság keretében folyó scientometriai kutatómunka és kutatásnyilvántartás tanulmányozása szerepelt. A Könyvtárat hasonló óállal fölkereső külföldi szakemberek közül megemlíthető még O.Eisenhard professzor, a bielefeldi /NSZK/ Institut für Dokumentation und Information über Sozialmedizin und öffentliches Gesundheitswesen tudományos titkára és a FID Committee for Informetrics titkára, V.A.Zsamin professzor a moszkvai Tudomány- és Technikatörténeti Intézet igazgatóhelyettese, Y.Dalström, az Uppsalai Egyetem orvosi könyvtárának vezetője stb.

A Könyvtár hagyományos és informatikai tevékenységét tanulmányozta M.Wiman finn könyvtáros, a tamperei Egyetem könyvtártudományi tanszék munkatársa, valamint F.Singer román könyvtáros, a bukaresti Egyetemi Könyvtár munkatársa.

J.Burgetová, a CSTA KK-TIK Módszertani és Információs Osztályának vezetője az MTAK információs tevékenységéről, a tudásmetriai munkáról, a kutatásnyilvántartás automatizálásáról tájékozódott, s utja során tanulmányozta az intézeti ill. egyetemi szakkönyvtárak információs munkáját is. Ugyancsak a CSTA KK-TIK-től érkezett J.Zahradil igazgató és M.Hauk műszaki-gazdasági igazgatóhelyettes, hogy tapasztalatszerzés céljából konzultáljon a Könyvtár új épületének rekonstrukciójáról ill. a MISZON keretében folyó együttműködésről.

Tanulmányut keretében számos kutató kereste föl a Könyvtárat, hogy a

gyűjteményeiben folytasson kutatómunkát. Visszatérő vendége a Könyvtárnak Gabriella Rajna-Sed művészettörténész, aki hebraisztikai kutatásokat végez a Keleti Gyűjteményben és előkészíti a CNRS-MTAK Izraeli TA közös kiadásában megjelenő Index of Jewish Art 4. kötetét. Ilyen vonatkozású B. Narkiss, a Jeruzsálemi Egyetem professzorának látogatása és a Kaufmann gyűjteményben végzett kutatásai. A Keleti Gyűjtemény vendégei közül megemlíthető még Sz.G.Kljastornij professzor a leningrádi egyetemről, aki a türk rovásírásos feliratok nemzetközi szaktekintélye, s nevezetes volt a Mongol TA magasrangú küldöttségének látogatása. A Kézirattár szépszámu külföldi kutatói közül ide kíváncsozik G.F.Cushing és I.Futaky egyetemi tanárok neve, akik magyar vonatkozású kéziratos anyagokat kutattak.

A szocialista országok akadémiai levéltárainak VI. konferenciája /erről L. részletesebben a 40. oldalon lévő összegezést/ résztvevői is megismerkedtek a Könyvtár tevékenységével, gyűjteményeivel és a törökbálinti raktárban is látogatást tettek.

Külföldi tagságok

Az MTA Könyvtára tagja az International Federation for Documentation /FID/ és az International Association of Orientalist Librarians /IAOL/ nem-kormányközi nemzetközi szervezeteknek. 1983-ban az European Association of Information Services /EUSIDIC/ számítógépes információszolgálat tagságot ajánlott fel a Könyvtárnak, az ügy folyamatban van. E mellett a munkatársak egyénileg tagjai különböző tudományos társaságoknak, szervezeteknek, szerkesztőként vagy szerkesztőbizottsági tagként működnek közre nemzetközi publikációs fórumok munkájában. A munkatársaknak a nemzetközi szervezetekben, testületekben való tagságát a 12. sz. melléklet foglalja össze.

AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

A Levéltár 1983. évi munkája öt főfeladat köré csoportosult: szerkesztés, feldolgozás, utijelentések nyilvántartásának vezetése, a szocialista akadémiai levéltárai VI. konferenciájának lebonyolítása, tárgyalások a tudománytörténeti források kutatása és jövőbeli közzététele érdekében.

Az 1983. évi gyarapodás 129,54 fm iratanyag és 43 hangfelvétel /85 óra 7 perc/. Az összállomány 1983. december 31-n 1286,72 fm iratanyag, 9600 fénykép, 1181 óra 7 perc hanganyag.

Többek között a Levéltár állományába kerültek az Öregedési Világkonferencia iratai, az MTA Dunántúli Tudományos Intézet anyagából 11,76 fm, az Akadémiai Nyomda iratanyaga, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság iratai. Az MTA Matematikai Kutató Intézet anyagából 29,04 fm és nagymennyiségű anyag került átvételre az MTA Központi Hivatalától és az MTAK-ból. A fényképfelvételek között 24 ujonnan megválasztott levelező tag illetve rendes tag fényképe található. A hangfelvételek között az 1983-as Közgyűlés anyaga mellett a székfoglalók és a Modern Filológiai Társaság alakuló közgyűléséről készített hangfelvétel emelhető ki.

A Levéltár szakmai felügyelete mellett az év folyamán 15 akadémiai intézetben, illetve az MTA által támogatott tudományos társaságban indult meg, illetve folytatódott a levéltárérett iratanyag rendezése és átadásra történő előkészítése. A Levéltár 911 irattároló dobozt bocsájtott az intézetek rendelkezésére.

A feldolgozás és a segédletkészítés területén a legjelentősebb eredmény Erdey-Grúz Tibor főtítkári iratai 1969-re eső részének rendezése, illetve ugyancsak Erdey-Grúz Tibor elnöki iratainak 1970-71. évi része darabszintű rendezése, a kandidátusi és doktori disszertációkról irt opponensi vélemények szerzői katalógusának építése, az akadémikusok portréképeinek katalógizálása volt.

Az MTA főtítkárának utasítása alapján a Levéltárnak megküldött társadalomtudományi célu külföldi kiküldetésekről szóló utijelentések nyilvántartását a Levéltár vezette, a feldolgozás módszereit tovább fejlesztette. 1983-ban beérkezett és feldolgozott utijelentések száma: 877.

A Levéltár az előző évek gyakorlatának megfelelően ellátta a működéssel kapcsolatos teendőket, adminisztratív feladatokat. Gondoskodott a szükséges javítási munkálatok elvégzéséről. Az év folyamán 5000 dobozt vett át a Papiripari Vállalattól.

A Levéltár munkatársai részt vettek a törökbálinti raktárba való költözési munkálatokban. A Levéltár számára biztosított helyre összesen 2568 doboz került elhelyezésre.

1983. június 20-24 között a Levéltár szervezésében került sor Budapes-

ten a szocialista országok tudományos akadémiai levéltárainak VI. konferenciájára 17 külföldi vendég részvételével:

Bulgária: P.Szviracsev, E.Nocseva; Csehszlovákia: J.Schwippel, J.Klačka, L.Kamencová, A.Marčeková; Kuba: M.Alvarez, L.Fernandez, Lengyelország: Z.Kolankowski, K.Krzos; NDK: Ch.Kirtsen, K.Klauss, W.Knobloch, F.Künzel, I.Speigner; Szovjetunió: B.V.Levsin, N.M. Mitrjakova. A konferencia főbb előadásai a retrospektív információ szolgáltatás problémakörével foglalkoztak. Elhangzottak tudománytörténeti forrásanyaggal kapcsolatos és az egyes levéltárakban folyó munkáról szóló előadások. A konferencia anyagának német és orosznyelvű kiadását az MTA Levéltára vállalta. A kötetbe kerülő előadások összegyűjtése 1983. november 1-n befejeződött.

Az Akadémiai Levéltár tudománytörténeti forrásokat gyűjtő szaklevéltárak, kéziratárak, muzeumok részvételével március 2-án tanácskozást tartott, ahol tervezet született tudománytörténeti forráskiadványok szerkesztéséről.

A Levéltár megbízott vezetője részt vett az október 4-5-én Eger-Noszvajban megrendezett levéltárigazgatók országos értekezletén. A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Levéltári Szekciója által rendezett értekezleten: Nyiregyháza /március 8./, Szolnok /április 21./ képviseltette magát a Levéltár.

A Levéltár munkatársai előadásokat tartottak a szocialista országok akadémiai levéltárainak VI. konferenciáján.

KÖNYVTÁR ÉS PROPAGANDA

A Könyvtár gyűjteményeiben őrzött ritkaságok és egyedi muzeális értékek nem egyszer vonzzák a kiadókat. Így pl. a Kéziratárban található 1509-ből származó párizsi imakönyv faksimile kiadását tervezi a Helikon Kiadó, a Móra Kiadónál megjelenő "Igy élt Kosztolányi" kötethez vetek igénybe több Kosztolányi-dokumentumot.

A Kaufmann-gyűjtemény illusztrációit dolgozza fel az Index of Jewish Art 4. kötete. Ugyancsak a Keleti Gyűjtemény szolgáltat jórészt anyagot a Kőrösi Csoma Sándor bicentenáriumi rendezvényeihez.

Az MTAK közönségkapcsolatainak sorában megemlítendő a kiállításokon való részvétele. Az MM Közgyűjteményi Főosztálya szervezésében a Munkásmoz-

galmi Muzzeumban rendezett "Közgyűjteményeink új szerzeményei" c. kiállításán szerepelt a Kézirattár anyagai közül Fadrusz János két levele, Hóry András Bajcsy Zsilinszkyről szóló emlékirata és egy kolligátum a 16. századból. A Kézirattár részt vett az országos ill. evangélikus egyház által rendezett Luther kiállítás előkészületi munkáiban, számos kötetet bocsátott rendelkezésre. A kiállítás 1984 első hónapjaiban látható.

Az MTAK Informatikai és Tudományelemzési Osztálya részt vett és szolgáltatásait ismertette a Magyar Gastroenterológiai Társaság 25. jubileumi nagygyűlése alkalmából rendezett kiállításon /Keszthely/, valamint a Data Base'83 Nemzetközi konferencia alkalmából rendezett kiállításon /OMIKK, Budapest/.

Itt említhető meg Rózsa György művészettörténész "A Magyar Tudományos Akadémia palotája" c. MTAK gondozásában megjelent mű, amely gazdag illusztrációs anyaggal tárgyalja és egyben népszerűsíti a palota építéstörténetét, képzőművészeti értékeit és köztük a Könyvtárat.

Az MTAK is részt vett az 1983. évi Magyar-Francia Társadalomtudományi Kollokvium és hozzá kapcsolódó francia nyelvű vagy vonatkozású magyar könyv-kiállítás szervezésében.

Az akadémiai tartalékkészletből ajándék gyanánt 2.875 kötetet adott át a Könyvtár a Koreai NDK budapesti Nagykövetségen keresztül az új phenjani kulturcentrum részére.

A Könyvtár és szolgáltatásainak külföldi enciklopédiákban, kézikönyvekben való szerepeltetése is hozzájárul az intézmény hírnevének öregbitéséhez. E kötetek közül 1983-ban bekerült a Könyvtár az European Sources of Scientific and Technical Information 6. kiadásába /Longman, Essex/, az Encyclopedia of Information Systems and Services /Detroit/ kötetbe, a Keleti Gyűjtemény anyaga a Japan Foundation World-wide Japanese Studies Survey-ba, a szocialista országok akadémiai könyvtárainak kézikönyvébe stb.

Az év folyamán különböző publikációs fórumok foglalkoztak a Könyvtárral, folyóirat- és újságcikkek hivatkoznak muzeális értékű, valamint gazdag modern gyűjteményeire, korszerű információs szolgáltatásaira; könyvismertetések ismertették a Könyvtár kiadásában megjelenő kiadványokat. A Könyvtárral kapcsolatban a napi sajtóban és a folyóiratokban megjelent cikkek, hivatkozások bibliográfiáját a 14. számú melléklet foglalja össze.

A Könyvtár legújabb könyv- és periodika szerzeményeiről adnak hírt az

olvasóknak az olvasóterem előterében lévő tárlókban kiállított művek, s itt kerülnek bemutatásra a Könyvtár kiadásában megjelenő sorozatok egyes kötetei.

Az intézmény iránt érdeklődő látogatók számát - szűkös helyviszonyokra tekintettel - a Könyvtár kénytelen volt korlátozni a szakmai érdeklődők körére.

III. ADATOK ÉS TÁBLÁZATOK.1. GAZDÁLKODÁS1.1 Költségvetés.

1983. évben megváltozott a rovat és tételrend, így a bázisadatok a tárgy-
 évvel csak 1-2 rovatcsoportban hasonlíthatók. A félreértések kiküszöbölé-
 se érdekében a bázisban csak a bér és az összes kiadás szerepel.

ezer forintban

Rovat	Megnevezés	1982. évi tényleges felhasználás	1983 év eredeti e l ő i r á n y - m ó d o s i t o t t z a t	1983. évi módosított tényleges felhasználás
11	Béralap	10.072	10.638	10.903
12	Személyi kiadások		805	1.877
13	Készlet beszerzés		15.448	23.331
14	Szolgáltatás		4.903	9.315
15	Közteher		1.067	1.112
22	Egyéb juttatás		679	680
23	Személyi és egyéb ösztönzés		34	56
24	Költségvetési elvonás			54
36	Kisebbségi beszerzés /állóeszk./			82
49	Pénzeszköz átcsoportosítás			80
	Összesen:	38.339	33.574	47.490
				46.739

Pénzeszközök alakulása

Költséghely	Előző év maradvány	Irányító szervi tám.	Saját bev.	összes bevételel	pénzmaradvány 1983.
Könyvtár	2.039	34.193	1.809	38.041	173
Informatika		3.979	4.277	8.256	-
Gépesített inf.	875			875	577
Magyar történeti névtár	54	135		189	29
1848-49. évi sza- badságharc sajtó- visszhangja	91			91	-
Kulturális és tör- téneti örökségünk feltárása nyomdai kap.		700		700	634
	3.059	39.007	6.086	48.152	1.413

A kimutatott 1.413 /m Ft-ból befizetésre kerül a könyvtári költséghelyen /közteher és felhasználatlan bérkiegészítés miatt/

felhasználható 1984-ben

- 36

1.377

Bérmegtakarítás: /10.903- 10.633/ 270 /mFt. Ebből könyvtár 85 /m Ft.

Kult. és tört.
örökségünk fel-
tárása 185 /m Ft.

1.2 Beruházás.

Kiadások:	pü. teljesi- tés:	üzembehelyezés: ezer Ft. /= állóeszköz állomány növ./
lakótér pótlási kötelezettség	3.026	
költözés	19	
telefon belépés, szerelés	7	
bérlőkijelölési jog	148	
üres lakások rezsiköltsége	4	
kiutalt lakások felújítása	980	
használatbavételi díjból befiz. -	12	
	<hr/>	
Arany J.u.l.kiüritésére	4.172	
Törökbálinti raktárberuházásra	4.974	18.010
Páraelszívó berendezés /székház pincéjében/	426	426
2 db gépkocsi lecserélése	315	315
2 " Lumoprint másológép	680	680
	<hr/>	
saját beszerzés beruh. juttatásból:	10.567	19.431
kat.szekrény beszerzés pénzmaradványból	82	82
	<hr/>	
1983 évi saját	10.649	19.513
Társintézeteknek beszerzett másológépek 8 db	2.254	2.254
átadás könyvjóváírással		- 2.254
	<hr/>	
összesen:	12.903	19.513

1.3 Állóeszközök.

Állomány növekedés:	
Beszerzésből	21.767
átvétel használt állóe.	145 /KUTESz/
átminősítés	941
Állomány csökkenés:	
eladás /gépkocsi/	262
használt átadás /RANK/	3.113

1.4 Felújítás.

elektromos hálózat székházban	737
tervezés /Arany J.u./	<u>1.105</u>
	1.842

2. SZEMÉLYZETI ADATOK

2.1 Létszám

	főfoglalkozásuk				összesen fő
	Könyvtár	Magy. kort.	Term.tud. Inf. Igazg.	Kult-tört. Örökségünk feltárása	
1983. jan. 1-én a létszám:	141	1	21		163
évközi belépés	17			2	19
évközi kilépés	15		2		17
1983. dec. 31-én a zárólétszám:	143	1	19	2	165

Részfoglalkozásuk munkaóra alapján visszaszámított létszáma 1983. dec. 31. 17

Részfoglalkozásuk tényleges létszáma 32

2.2 Végzettség, szakképzettség

/1983. dec. 31-én állományban lévő főfoglalkozásuk/

Tudományos fokozat, iskolai végzettség	1982	1983
kandidátus	5	6
egyetemi, főiskolai végzettség	101	102
középiskolai végzettség	41	41
alsófoku iskolai végzettség	21	24
Könyvtárosi szakképzettség		
felsőfoku szakképzettség	39	39
középfoku szakképzettség	6	7
Szakképzésben résztvevők		
egyetemi képzésben különböző /nem könyvtári/ szakon	4	3
felsőfoku iskolai képzésben	2	-
középfoku könyvtárosképzésben	-	3

2.3 Besorolás, bérezés

Az 1983. dec. 31-én állományban lévő főfoglalkozá-	
suakból előbbre sorolásban részesült	14 fő
átsorolva	-
nyelvpótlékot kapott	3 fő

Egy főre jutó éves átlagbér 1983-ban

Könyvtár	57.512.- Ft
támogatott témák	64.000.- Ft
az átlag összesen	57.326.- Ft
közvetlen állomány	57.589.- Ft
közvetett állomány	54.828.- Ft

2.4 Kitüntetés, jutalmazás

Kiváló Dolgozó	1 fő
Szocialista Kulturáért	4 fő

Igazgatói jutalomban részesült a törzsgárda tagok jutalmazásával együtt:

Könyvtár	128 fő
Természettud. Inf. Igazg.	16 fő
Magyar Kortárs Lexikon	1 fő
Nyugdíjas	24 fő

Jubileumi jutalomban részesült 7 fő

3. ÁLLOMÁNY, GYARAPODÁS

Dokumentum	állomány 1982. XII.31-én	1982.évi gyarapo- dás	1983.évi gyarapo- dás	Törlés	állomány 1983. XII. 31-én
könyv	890.693	14.066	15.012	30	905.675
periodika /köt./	244.655	5.735	5.761	2	250.414
kézirat	478.292	13.940	18.985	-	497.277
mikrofilm	19.517	420	480	-	19.997
	1.633.157	34.161	40.238	32	1.673.363

3.1 Gyarapodás szakok szerint

%

Szakcsoport	könyv		periodika	
	1982	1983	1982	1983
001 tudományszervezés	0,2	0,6	-	-
0.2 általános művek, vallás- történet	5,3	6,0	12,6	11,5
1 filozófia, pszichológia	3,4	3,8	3,3	2,6
3 társadalomtudományok	9,5	8,9	12,0	14,4
5 természettudományok	10,8	11,8	29,2	30,1
6 alkalmazott tudományok	3,8	4,5	6,9	6,0
7 művészetek	3,9	3,8	2,7	2,6
80 nyelvtudomány	7,6	7,1	10,1	10,2
809 orientalisztika	9,1	11,0	6,9	7,8
82 irodalomtudomány, szépiroda- lom	31,0	28,0	7,3	7,2
9 földrajz, régészet, törté- nettudomány	15,4	14,5	9,0	7,6
	100,0	100,0	100,0	100,0

3.2 Gyarapodás eredete

/egység/

	Magyarország		Szovjetunió		népi dem.országok		egyéb külf.		összesen	
	1982	1983	1982	1983	1982	1983	1982	1983	1982	1983
könyv	4.045	3.804	2.402	3.072	2.202	1.974	5.417	6.192	14.066	15.012
periodika /köt./	706	762	929	869	1.320	1.290	2.780	2.840	5.735	5.761
kézirat	13.932	18.985	-	-	-	-	8	-	13.940	18.985
mikrofilm	396	469	-	-	5	2	19	11	420	480
Összesen	19.079	24.020	3.331	3.941	3.527	3.266	8.224	9.013	34.161	40.238

3.3 Gyarapodás módja

/egységek száma csökkenés nélkül/

	könyv		periodika /köt./		kézirat		mikrofilm		összesen	
	1982	1983	1982	1983	1982	1983	1982	1983	1982	1983
vétel	2.789	3.327	1.030	1.065	11.700	16.270	61	58	15.580	20.720
csere	5.952	6.434	4.087	3.984	-	-	8	3	10.047	10.421
kötelespéldány	3.226	3.216	566	605	-	-	-	-	3.792	3.821
ajándék	1.611	1.658	52	107	2.240	2.715	9	5	3.912	4.485
akad.kiadvány	388	303	-	-	-	-	-	-	388	303
saját előáll.	100	74	-	-	-	-	342	414	442	488
Összesen	14.066	15.012	5.735	5.761	13.940	18.985	420	480	34.161	40.238

3.4 Nemzetközi kiadványcsere forgalma

Viszonylat	Kiadvány fajta*	Küldött		Érkezett	
		1982	1983	1982	1983
Szovjetunió	könyv	624	644	3.195	3.729
	periodika	1.482	1.416	1.270	1.193
	mikrofilm	-	2	-	-
Népi demokra- tikus orszá- gok	könyv	1.555	1.457	1.975	1.948
	periodika	2.454	2.382	1.503	1.398
	mikrofilm	3	16	5	2
Egyéb or- szágok	könyv	2.152	2.111	2.568	2.593
	periodika	3.455	3.363	2.101	2.074
	mikrofilm	28	11	3	
Összesen	könyv	4.331	4.212	7.738	8.270
	periodika	7.391	7.161	4.874	4.665
	mikrofilm	31	29	8	2

* kötet, évfolyam, ill. mű

3.5 Nemzetközi kiadványcsere földrajzi megoszlása

Cserekapcsolatok

1982-ben 83 állam 1.576 intézményével

1983-ban 83 " 1.578 "

Európa

28 állam, 1143 intézmény

Albánia	2	Lengyelország	82
Anglia	73	Luxemburg	4
Ausztria	47	Malta	1
Belgium	45	NDK	47
Bulgária	7	NSzK	129
Csehszlovákia	40	Norvégia	11
Dánia	13	Olaszország	139
Finnország	26	Portugália	7
Franciaország	97	Románia	49
Görögország	15	Spanyolország	54
Hollandia	23	Svájc	37
Irország	4	Svédország	32
Izland	2	Szovjetunió	75
Jugoszlávia	78	Vatikán Állam	4

Ázsia

21 állam, 180 intézmény

Afganisztán	3	Koreai NDK	3
Banglades	1	Libanon	4
Ciprus	3	Mongólia	3
India	32	Oman	1
Irak	3	Sikkim	1
Irán	3	Szingapur	2
Izrael	9	Sziria	3
Japán	85	Thaiföld	1
Jordánia	1	Törökország	12
Kína	6	Vietnami DK	3
Koreai Közt.	1		

Afrika

18 állam, 35 intézmény

Algéria	2	Marokkó	1
Angola	2	Nigéria	2
Dél-Afrikai Közt.	6	Szenegál	1
Egyiptom	5	Tanzánia	1
Elefántcsontpart	1	Tunézia	4
Etiópia	1	Uganda	1
Felső-Volta	1	Zaire	2
Ghana	1	Zambia	1
Guinea	1	Zimbabwe-Rhodesia	2

Amerika

14 állam, 198 intézmény

Argentína	8	Kolumbia	6
Brazília	13	Kuba	8
Chile	5	Mexico	3
Costa Rica	2	Peru	3
Ecuador	1	Puerto Rico	1
Guyana	1	USA	125
Kanada	17	Venezuela	5

Ausztrália, Óceánia

2 állam, 22 intézmény

Ausztrália	18	Uj Zéland	4
------------	----	-----------	---

3.6 Duplum és fölös példány kiejánlás

könyv

1982

1983

2.768

1.667

4. FELDOLGOZÁS

4.1 Könyvtári feltárás, cimleírás, osztályozás

	cimleírás		osztályozás	
	1982	1983	1982	1983
modern könyv /mű/	12.230	12.016	12.270	12.016
periodika /féle/	105	142	99	126
keleti könyv /mű/	1.100	1.100	1.100	1.100
keleti periodika	20	15	-	-
kézirat /db/	13.940	18.985	-	-
régi könyv /mű/	377	40	-	-
mikrofilm /mű/	420	480	-	-
periodikák retrospektív feldolgoz. /köt./	2.675	1.917	-	-

4.2 Katalógusépités

	katalóguscédulák			
	sokszorosítása		gépelése	
	1982	1983	1982	1983
modern könyv	14.516	12.932	14.516	12.932
periodika	-	-	1.006	728
kézirat	-	-	4.865	4.793
régi könyv	3.200	-	-	-
mikrofilm	828	-	982	-

Katalóguscédulák besorolása

	1982	1983
központi könyvkatalógusokba	83.380	80.510
központi periodikakatalógusokba	1.006	728
kézirat-katalógusokba	4.000	6.750
régi könyvkatalógusba	3.200	-
keleti betürendes katalógusba	5.000	5.000
mikrofilm katalógusba	3.380	-

5. OLVASÓSZOLGÁLAT5.1 Könyvtár használói

/fő/

	1982	1983
Beiratkozott olvasók száma	3.301	3.346

5.2 Használók tudományos fokozat és foglalkozás szerinti megoszlása

%

a Központi Olvasószol-
gálatnál:

	1982	1983
MTA rendes és levelező tagja	2	1
egyetemi tanár, tudományok doktora, kandidátus	21	18
egyetemi oktató /docens, adjunktus, tanársegéd/	10	10
tudományos kutató, aspiráns	25	24
nem főfoglalkozású kutatók /orvos, mérnök, szerkesztő, könyvtáros, stb./	22	24
egyetemi hallgató	13	16
egyéb	7	7

5.3 Szolgáltatási alkalmak

Dokumentumfajta	helybenolvasás		kölcsönzés		összesen	
	1982	1983	1982	1983	1982	1983
modern könyv	16.882	20.409	17.720	18.731	34.602	39.140
periodika	6.905	6.921*	438	470	7.343	7.391
kézirat, régi könyv	2.838	2.584	70	57**	2.908	2.641
keleti könyv, kézirat, periodika	2.803	2.595	1.897	1.957	4.700	4.552
mikrofilm	230	331	16	10	246	341
	29.658	32.840	20.141	21.225	49.799	54.065
* periodika xeroxoztatási alkalmak száma			7.296			
fotóztatási alkalmak száma			35			
** fotóztatási alkalmak száma			147			
xeroxoztatási alkalmak száma			150			

5.4 Állományhasználat

/egység/

Dokumentumfajta	helybenolvasás		kölcsönzés		összesen	
	1982	1983	1982	1983	1982	1983
modern könyv	31.218	31.395	18.707	19.726	49.925	51.121
periodika	54.423	51.565**	923	637	55.346	52.202
kézirat, régi könyv	47.697	59.546	90	83*	47.787	59.629
keleti könyv, kézirat, periodika	10.187	9.589	2.470	2.306	12.657	11.895
mikrofilm	329	689	57	40	386	729
	143.854	152.784	22.247	22.792	166.101	175.576
* fotóztatás egység			853			
xeroxoztatás oldal			7.257			
** periodika xeroxoztatási alkalmak száma:			7.296			
fotóztatási alkalmak száma:			35			

5.5 Könyvtárközi kölcsönzés

	kölcsönadás		kölcsönvétel	
	1982	1983	1982	1983
belföldi viszonylatban	3.165	2.030	78	62
külföldi viszonylatban	85	76	324	273
	3.250	2.106	402	335

5.6 Köttetés

	a könyvtár számára		akadémiai szervezeteknek	
	1982	1983	1982	1983
kötés /régí, modern könyv, periodika/ saját kiadvány	5.714	4.909	1.914	697
doboz, téka és mappa készí- tés	146	116	-	65
számnymás	389	580	-	-
számozás	2.500	8.960	-	-
katalóguskarton vágás	183.000	363.000 db		

6. DOKUMENTÁCIÓ, TÁJÉKOZTATÁS, BIBLIOGRÁFIA

6.1 Tudományszervezési dokumentáció

	1982	1983
A referátumokban feldolgozott dokumentumok száma	319	202
Ebből: szemlében	149	102
figyelőben	80	78
hiranyagban	44	22
A bibliográfiai rovatban közzétett tételek száma	1.731	2.175
A belső munkatársak referáló tevékenysége /szerzői ivben számítva/	10,5	4,5
Külső munkatársak referáló tevékenysége /szerzői ivben számítva/	97,7	82,9
	108,2	87,4
	1982	1983
Ebből a K-F-ben közzétett		
szemle és egyéb referátum	32,0	25,5
bibliográfia	6,1	9,6
belső erőből készült idegen-nyelvű anyag	2,8	1,4
	40,9	36,5

6.2 Tudományszervezési gyorstájékoztató

	1982	1983
Témafigyelés		
Megrendelők száma:	67	74
Megrendelt témák száma:	208	246
Kiküldött bibliográfiai címek száma:	18.132	20.269
Fordítás*		
Megrendelők száma:	7	13
Megrendelések száma:	78	78
Megrendelések terjedelme:	756 oldal /37,8 iv/ 716 oldal /35,8 iv/	

6.3 Akadémikus bibliográfia

	1982	1983
Uj bibliográfiai felvé- telek száma	2.704	2.890

* szept. 1-től a szolgáltatás megszűnt

6.4. MISZON

Kiküldve: 128 cikk /referátum, szemle/

535 annotált bibliográfiai tétel

Megjelent közös kiadványok száma: 16

1983-ban megjelent témakötetek:

Opit leninszkogo resenija nacional'nogo voprosza v SZSZSZR i razvitie mnogonacional'nogo goszudarsztva v Szovetszkom Szozjuze /k 60-letiju obrazovanija SZSZSZR/. Moszkva, 1982. MISZON. 243 p.

Vengerszkaja Szovetszkaja reszpublika - pervoe goszudarsztvo trudjascsih-szja Vengrii. Budapest, 1982. MISZON. 302 p.

Proceszsz razvitija mezsdunarodnoj szocialiszticeszkaj integracii. Varsava, 1982. MISZON. 280 p.

Kritika filozofszo-mirovoznecseszkih osnov glavnüh napravlenij imperialiszticeszkaj ideologii. Szofija, 1982. MISZON. 207 p.

Molodezs i szovremennaja ideologiceszkaja bor'ba. Leipzig, 1982. MISZON. 176 p.

Voproszü éffektivnoszti informacionnoj dejatel'noszti. Materialü Vtoroj naucsnoj konferencii MISZON, Tallin, 22-24 nojabrja 1982g. Moszkva, 1983. MISZON. 354 p.

Aktual'nüe problemü iszszledovanija szlavjanszkih literatur. /k IX Mezsdunarodnomu sz"ezdu szlavisztov v Kieve/. Moszkva, 1983. MISZON. 330 p.

Formirovanie szlavjanszkih literaturmüh jazükov: teoreticeszkie problemü. Moszkva, 1983. MISZON. 268 p.

Szocial'no-ékomiczeszkie aszpektü naucsno-tehniczeszkaj revoljucii. Moszkva, 1983. MISZON. 336 p.

Szocialiszticeszkij internacionalizm - dvizuscszaja szila razvitija szocialiszticeszkogo szodruzsesztva. Moszkva, 1983. MISZON. 246 p.

Hudozslesztvennaja literatura razvitogo szocialiszticeszkogo obscesztva.
Moszkva, 1983. MISZON. 235 p.

1983-ban megjelent bibliográfiák:

Ékoniczeszkoe i naucsno-tehniczeszkoe szotrudnicesztvo sztrancslenov
SZÉV i SZFRJU. Ukazatel' literaturü 1981 g. Moszkva, 1983. MISZON. 235 p.

Ékoniczeszkoe i naucsno-tehniczeszkoe szotrudnicesztvo sztrancslenov
SZÉV i SZFRJU. Ukazatel' literaturü 1982.g. Moszkva, 1983. MISZON. 239 p.

Kritika szovremennoj burzsuzaznoj ideologii, reformizma i revizionizma.
Ukazatel' literaturü 1981 g. Moszkva, 1983. MISZON. 310 p.

Kritika szovremennoj burzsuzaznoj ideologii, reformizma i revizionizma.
Ukazatel' literaturü 1982.g. Moszkva, 1983. MISZON. 352 p.

Metodologiceszkie problemü obscesztvennüh nauk. Ukazatel' literaturü
1977-1979 gg. Varsava, 1982. MISZON. 212 p.

7. SCI HETI GÉPI SZAKIRODALOMFIGYELÉS

7.1 Szolgáltatások előfizetési árai

A. Folyóirattartalomjegyzék figyelés	évi előfizetési ár Ft-ban
1. Az adatbázisban feldolgozott mintegy 3500 folyóirat esetében	500 Ft/folyóirat
2. 71 db terjedelme, megjelenési gyakorisága miatt kiemelt folyóirat esetében	800 - 2.000 Ft/folyóirat
B. Témafigyelés	
1. Nagy, átfogó tudományterületek szakirodalmának figyelemmel kísérésére ad lehetőséget az Egyesült Államokban elkészített profilok alapján kereső ASCATOPICS szolgáltatás	5.500 Ft/profil
2. A kutató személyes információs igényei alapján a Természettudományos Inf. Ig. keresőprofilokat készít az ASCA szolgáltatás keretében. E profilokat a felhasználó igénye szerint bármikor módosítani lehet.	7.200 Ft/profil
C. Publikációs tevékenység-, illetve idézettség figyelése	
1. Szerzők és intézmények publikációs tevékenységének figyelése, valamint szerzők idézettségének figyelemmel kísérése	300 Ft/név
2. Megadott közlemények idézettségének megfigyelése	500 Ft/közlemény

7.2 Előfizetők száma és a szolgáltatás típusainak megoszlása

	1982	1983	1982	1983	
A. Folyóirat tartalomjegyzék	201 fő	162 fő	2.286	1.557 db	folyó- irat
			973	653	fajta
B. Témafigyelés					
1. ASCATOPICS	207 fő	206 fő	444	424	profil
2. ASCA	295 fő	385 fő	391	504	profil
C. Publikációs tevékenység, ill. idézettség figyelés	93 fő	96 fő	766	524	név

7.3 Előfizetők főhatóság szerinti megoszlása

Főhatóság	Felhasználó	
	fő	%
Egészségügyi Minisztérium	252	38,00
Egyetemek	102	40,5
Kórházak	94	37,3
Egyéb intézmények	38	15,1
Egyéni előfizetők	18	7,1
MTA Kutatóintézetek	120	18,20
Művelődési Minisztérium	88	13,30
Egyetemek	83	94,0
Főiskolák, oktatási intézmények	5	6,0
Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium	78	11,80
Egyetemek	47	60,3
Kutatóintézetek	24	30,8
Egyéb intézmények	7	8,9
Különböző tárcák	124	18,70
Üzemek, vállalatok	67	54,0
Kutatóintézetek	37	29,8
Egyéb	20	6,2
összesen: 662		100 %

8. HÁLÓZATI ÉS MÓDSZERTANI MUNKA

	1982	1983		
Az akadémiai intézeti könyvtárak száma:	50	51		
Az állomány nagysága szerint:				
50 000 könyvtári egységen felüli	6	6		
20 000 könyvtári egységen felüli	18	19		
10 000 könyvtári egységen felüli	8	9		
5 000 könyvtári egységen felüli	14	10		
5 000 könyvtári egységen aluli	4	7		
	50	51		
Személyi ellátottság:				
főfoglalkozású könyvtáros	134	131		
mellék- és részfoglalkozású könyvtáros	49	53		
	183	184		
Főfoglalkozású könyvtáros szakképzettsége:				
Könyvtáros szakképzettség:				
felsőfoku szakképzettség	64	58		
középfoku szakképzettség	36	35		
szakképzettség nélküli	34	38		
	134	131		
Állománygyarapodás /feldolgozott egység/:				
Dokumentumfajta	állomány 1982.XII.31-én	1983. évi gyarapodás	1983.évi törlés	állomány 1983.XII.31-én
könyv	780.161	24.518	687	803.992
folyóirat	315.370	13.965	1.472	327.863
egyéb dokumentum	311.090	15.224	2.228	324.086
összesen:	1,406.621	53.707	4.387	1,455.941
			1982	1983
Állománygyarapításra felhasznált összeg:			36,927.081 Ft	37,895.888 Ft

8.1. Hálózati tagkönyvtárak megoszlása az állomány nagysága szerint

A. 50.000 könyvtári egységen felüli könyvtárak száma:

A.1	Földrajztudományi Kutató Intézet.....	61.398
A.2	Irodalomtudományi Intézet	141.416
A.3	Központi Fizikai Kutató Intézet	154.226
A.4	Történettudományi Intézet	93.375
A.5	Világgazdasági Kutató Intézet	57.853
A.6	Zenetudományi Intézet	123.294
		<hr/>
		631.562

B. 20.000 könyvtári egységen felüli könyvtárak száma:

B.1	Állam- és Jogtudományi Intézet	41.306
B.2	Atommag Kutató Intézet, Debrecen	48.943
B.3	Csillagászati Kutatóintézet	29.129
B.4	Dunántúli Tudományos Intézet, Pécs	33.094
B.5	Filozófiai Intézet Lukács Archivum és Könyvtár	28.596
B.6	Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet, Sopron	28.772
B.7	Közgazdaságtudományi Intézet	
B.8	Közgazdasági Információs Szolgálat	39.356
B.9	Központi Kémiai Kutató Intézet	34.328
B.10	Magyar Földrajzi Társaság	34.300
B.11	Matematikai Kutató Intézet	48.856
B.12	Műszaki Fizikai Kutató Intézet	20.470
B.13	Művészettörténeti Kutató Csoport	33.368
B.14	Néprajzi Kutató Csoport	45.359
B.15	Növényvédelmi Kutatóintézet	21.332
B.16	Nyelvtudományi Intézet	33.698
B.17	Régészeti Intézet	28.504
B.18	Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet - Kende u.	28.475
B.19	Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézet	27.475
		<hr/>
		605.361

C. 10.000 könyvtári egységen felüli könyvtárak száma:

C.1	Botanikai Kutató Intézet, Vácrátót	10.280
C.2	Filozófiai Intézet	18.852
C.3	Izotóp Intézet	14.313
C.4	Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet	16.014
C.5	Mezőgazdasági Kutató Intézet, Martonvásár	17.902
C.6	Pszichológiai Intézet	15.234
C.7	Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet - Victor Hugo u.	13.500
C.8	Szegedi Biológiai Központ, Szeged	19.998
C.9	Szociológiai Kutató Intézet	10.239
		<hr/>
		136.332

D. 5.000 könyvtári egységen felüli könyvtárak száma:

D.1	Állatorvostudományi Kutató Intézet	5.229
D.2	Balaton Limnológiai Kutatóintézet, Tihany	8.098
D.3	Bányászati Kémiai Kutatólaboratórium, Miskolc	6.772
D.4	Csillagászati Kutatóintézet Napfizikai Obszervatóriuma, Debrecen	8.690
D.5	Földrajztudományi Kutató Intézet Alföldi Csoportja, Békéscsaba	7.470
D.6	Magyar Numizmatikai Társulat	7.998
D.7	Műszaki Kémiai Kutatóintézet, Veszprém	7.831
D.8	Szegedi Biológiai Központ Enzimológiai Intézet	7.122
	Természettudományi Kutatólaboratóriumok	
D.9	Kristályfizikai Kutatólaboratóriuma	
D.10	Szervetlen Kémiai Kutatólaboratóriuma	5.180
		<hr/>
		64.390

E. 5.000 könyvtári egységen aluli könyvtárak száma:

E.1	Botanikai Kutató Intézet Magyar Dunakutató Állomás, Göd. Természettudományi Kutatólaboratóriumok	3.264
-----	---	-------

E.2	Biofizikai Kutatólaboratóriuma	-
E.3	Geokémiai Kutatólaboratóriuma	3.074
E.4	Ipargazdaságtani Kutatócsoport	4.656
E.5	Közgazdaságtudományi Intézet Ökonometriai Laboratóriuma ..	247
E.6	Kutatásszervezési Intézet	2.834
E.7	Miszerügyi- és Méréstechnikai Szolgálat	4.221
		<hr/>
		18.296

A.	631.562	könyvtári egység
B.	605.361	könyvtári egység
C.	136.332	könyvtári egység
D.	64.390	könyvtári egység
E.	18.296	könyvtári egység
	<hr/>	
	1,455.941	könyvtári egység

9. REPROGRÁFTAI SZOLGÁLTATÁSOK

Fototechnikai szolgáltatások

	1982	1983
Felvételek száma		
mikrofilm	150.509	121.964
kisfilm	1.585	908
6x6 vagy 9x12 cm felvétel	309	184
	152.403	123.056
Másolatok száma		
mikrofilm-másolat /m/	7.217	2.249
fotokópia /nagyítás/ db	12.214	15.338
Elektrosztatikus gyorsmásolat		
gyors sokszorosítással együtt db	1,257.173	1,111.919
Megoszlás az előállítás technikája szerint:		
IBM II géppel készült	186.356	
IBM III géppel készült	504.109	
Rank Xerox géppel készült	-	
Fólia	4.152	
ROTO géppel készült	388.119	
Lumoprint I.	25.597	
Lumoprint II.	3.586	
Összesen	1,111.919	db másolat

10. KIADVÁNYOK BIBLIOGRÁFIÁJA

Szántó György Tibor: Fejezetek az akadémiai könyv- és folyóiratkiadás történetéből. Bp. 1983. MTA. 120 p.

/MTA Könyvtárának Közleményei. 11 /86/ ./

Rolla Margit: Kaffka Margit. 2.köt. Ut a révig... Bp. 1983. MTA. 217 p.

/MTA Könyvtárának Közleményei. 12 /87/ ./

Bükyné Horváth Mária: A periodikumok használatának átalakulása az Akadémiai Könyvtárban 1966-1973. Bp. 1983. MTA. 242 p.

/MTA Könyvtárának Közleményei. 13 /88/ ./

Schubert András-Glänzel Wolfgang-Braun Tibor: Tudományometriai mutatószámok 32 ország természettudományos alapkutatójának összehasonlító elemzéséhez.

Bp. 1983. MTA. 252 p.

/Informatika és Tudományelemzés. 3./

Rózsa György: A Magyar Tudományos Akadémia palotája. Bp. 1982. /1983/.

31 p. 48 t.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának 1982. évi beszámoló jelentése és 1983. évi programja. Bp. 1983. MTA. 76 p.

Vengerszkaja Szovetszkaja Reszpublika - pervoe goszudarsztvo trudjascsihszja Vengrii. Bp. 1982. /1983/. MISZON. 302 p.

Kutatás - Fejlesztés, 1983. 1, 2, 3-4, 5, 6. szám

ECSSID Bulletin, 1983. Vol.5. No. 1 /14./ , 2 /15./ , 3 /16./

MTA Könyvtár Uj Külföldi Gyarapodásainak Jegyzéke, 1983. 1, 2. szám

Analecta Linguistica, 1982. 2. szám, 1983. 1. szám

Scientometrics,* 1983. 1, 2, 3, 4, 5, 6. szám

A Könyvtár kiadásában megjelent munkák nyomdai ivszáma:

/ * -gal jelzett kiadvány ivszámát az adat nem tartalmazza/

	1982	1983
összesen: 297,9 nyomdai iv		242,2 nyomdai iv
ebből:		
saját szerkesztésű és nyomású	191,1	95,2
saját szerkesztésű és külső nyomású	76,2	87
külső szerkesztésű és saját nyomású	-	26,3
szellemi kiadású	30,6	33,7

11. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK11.1 Külföldi kiküldetések, tanulmányutak

Ország	Kiküldetési alkalmak száma	Napok száma
Ausztria	3	13
Bulgária	5	26
Csehszlovákia	9	51
Finnország	1	8
Lengyelország	1	5
NDK	1	5
NSZK	2	33
Norvégia	1	14
Rwandai Köztársaság	1	22
Szíria	1	21
Szovjetunió	8	107
USA	1	15
	34	320

Összesen 19 fő, 34 kiküldetési alkalommal, 320 napot töltött külföldön, részben akadémiai finanszírozással, részben pedig részleges akadémiai pénzügyi támogatással vagy külföldi meghívással.

11.2 Külföldi kutatók és látogatók

Adrianssen, E.	egy.hallgató	Belgium
Alvarez, M.	levéltáros	Kuba
Asako H.	könyvtárvezető	Japán
Astenhoven, J.	orientalista	USA
Bareira, L.	főosztályvezető	Paraguayi
Bazarnova, Sz.V.	tud.főmunkatárs	SZU
Belačiková, M.	könyvtárvezető	Csehszlovákia
Bogdan, D.	muzeológus	Románia

Bonitz, M.	tud.főmunkatárs	NDK
Budowski, E.I.	főosztályvezető	SZU
Bulhak, H.	könyvtáros	Lengyelország
Buracas, A.I.	akadémikus	SZU
Burgetová, J.	osztályvezető	Csehszlovákia
Capenko, P.M.	osztályvezető	SZU
Casetti Brach, C.	irodalomtörténész	Olaszország
Cushing, G.F.	egy.tanár	Anglia
Dalström, Y.	tud.munkatárs	Svédország
Eisenhard, O.	tud.titkár	NSZK
Evans, K.	könyvtáros	Anglia
Fegyakin, I.A.	osztályvezető	SZU
Fernandez, L.	levéltáros	Kuba
Freeman, J.	könyvtáros	Anglia
Futaky I.	egy.tanár	NSZK
Gaál Gy.	főisk. tanár	Románia
Glück J.	történész	Románia
Gneibe, B.	egy.hallgató	NSZK
Gojawiczynska, B.	irodalomtörténész	Lengyelország
Gorbany, Sz.A.	tud.főmunkatárs	SZU
Guzner, B.	könyvtáros	Anglia
Hackermüller, R.	író	Ausztria
Hanesková, K.	osztályvezető	Csehszlovákia
Haskimi, Mazin Sahib Al	aspiráns	Irak
Hauffe, H.	osztályvezető	Ausztria
Hauk, M.	ig.helyettes	Csehszlovákia
Häkli, E.	igazgató	Finnország
Hejnic, J.	tud.kutató	Csehszlovákia
Helbich, J.	osztályvezető	Csehszlovákia
Hiszamutgyinov, V.R.	osztályvezető	SZU
Hulková, M.	zenetörténész	Csehszlovákia
Jakab Gy.	író	Románia
Jakó Zs.	egy.tanár	Románia
Kamencová, L.	levéltáros	Csehszlovákia

Kamenov, R.P.	történész	Bulgária
Kirtsen, Ch.	levéltáros	NDK
Klačka, J.	levéltáros	Csehszlovákia
Klauss, K.	levéltáros	NDK
Kljastornüj, Sz.G.	egy.tanár	SZU
Klock, U.	irodalomtörténész	NDK
Knobloch, W.	levéltáros	NDK
Kolankowski, Z.	levéltáros	Lengyelország
Kotulic, I.	nyelvész	Csehszlovákia
Kovách G.	történész	Románia
Kovács F.L.	tud.kutató	Csehszlovákia
Kovalski E.	irodalomtörténész	NDK
Krzos, K.	levéltáros	Lengyelország
Kulhánek, M.	tud.tanács vezető	Csehszlovákia
Kumekov, B.	őstörténész	SZU
Künzel, F.	levéltáros	NDK
Lang, M.	orientalista	Franciaország
Levsin, B.V.	levéltáros	SZU
Maglio, L.	tud.munkatárs	Olaszország
Marčeková, A.	levéltáros	Csehszlovákia
Martinko, D.	nyelvész	Csehszlovákia
Mitrjakova, N.M.	levéltáros	SZU
Muñoz, E.	igazgató	Kuba
Nagy S.	zenetörténész	USA
Narkiss, B.	egy.tanár	Izrael
Neumann, V.	muzeológus	Románia
Newhauser, R.	egy.tanár	NSZK
Nocseva, E.	levéltáros	Bulgária
Peška, J.	igazgató	Csehszlovákia
Petzolt, H.	orientalista	NSZK
Poltavec, V.K.	tud.munkatárs	SZU
Püschel, R.	osztályvezető	NDK
Ralmon, J.	filmrendező	USA

Raymond, D.J.	kiadói elnök	Svájc
Řeháková, M.	könyvtárvezető	Csehszlovákia
Richter, W.	igazgató	NDK
Rónai P.	egy.tanár	Brazília
Schimert, P.	történész	USA
Schmidt, G.	kézirattáros	Ausztria
Schwippel, J.	levéltáros	Csehszlovákia
Sed-Rajna, G.	művészettörténész	Franciaország
Shaban, F.	tud.munkatárs	Egyiptom
Singer, F.	könyvtáros	Románia
Sinor D.	nyelvész	USA
Somoshegyi-Szokol G.	könyvtáros	USA
Speigner, I.	levéltáros	NDK
Szeberényi Z.	irodalomtörténész	Csehszlovákia
Szőllősi C.	egy.oktató	Olaszország
Szviracsev, P.	levéltáros	Bulgária
Tar Z.	egy.tanár	USA
Todorov, R.	tud.munkatárs	Bulgária
Úner, E.	egy.hallgató	NSZK
Vejsová, A.	osztályvezető	Csehszlovákia
Vető M.	egy.tanár	Franciaország
Vinogradov, V.A.	igazgató	SZU
Weinberg, A.	orientalista	Anglia
Wiman, M.	könyvtáros	Finnország
Wince, D.	osztályvezető	USA
Yüksal, M.	ügyvezető	Törökország
Zahradil, J.	igazgató	Csehszlovákia
Zalka, N.M.	könyvtáros	SZU
Zurawski, K-J.	osztályvezető	NDK
Zsamin, V.A.	ig.helyettes	SZU

12. MUNKATÁRSÁK TAGSÁGA ÉS KÖZREMŰKÖDÉSE TESTÜLETEKTEVÉKENYSÉGÉBEN

Apor Éva

MTA Orientalisztikai Bizottság
 MTA Könyvtári Bizottság állandó meghívottja
 Kőrösi Csoma Társaság választmányi tagja, vezetőségi tagja
 Magyar Nyelvtudományi Társaság
 Magyar Történelmi Társulat
 Ókortudományi Társaság
 Modern Filológiai Társaság

Balázs Péterné

Kutatás-Fejlesztés felelős szerkesztője
 Scientometrics - News rovatának szerkesztője

Bánhegyi Zsolt

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
 Analecta Linguistica felelős szerkesztője
 Magyar Nemzet - "A tud.világából - Lapozó" rovat szerkesztője

Bertalan Györgyné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Biró Julia

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Braun Tibor

MTA Radioanalitikai Munkabizottság
 Magyar Kémikusok Egyesülete, Radioanalitikai Munkabizottság,
 intézőbizottsági tag
 Magyar UNESCO Bizottság Dokumentációs Albizottság
 MTA Könyvtári Bizottság
 TMB Interdiszciplináris Szakbizottság
 Nemzetközi Atomenergia Ügynökség /IAEA/

Journal of Radioanalytical Chemistry nemzetközi folyóirat szerkesztője
 Radiochemical and Radioanalytical Letters nemzetközi folyóirat szerkesztője
 Scientometrics nemzetközi folyóirat szerkesztője

Bujdosó Ernő

MTA IRPA Magyar Nemzeti Bizottság

MTA Radioanalitikai Munkabizottság

MTA Radiokémiai Bizottság

Internal Radiation Protection Association

Eötvös Lóránd Fizikai Társulat Sugárvédelmi Szakcsoport

Journal of Radioanalytical Chemistry nemzetközi folyóirat szerkesztője

Radiochemical and Radioanalytical Letters nemzetközi folyóirat szerkesztőbizottsági tagja

Scientometrics nemzetközi folyóirat szerkesztőbizottsági tagja

Büky Béláné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Csáki Éva

Kőrösi Csoma Társaság

Darabos Pál

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Országos Osztályozási Bizottság

Domsa Károlyné

Társadalomtudományok Nemzetközi Kapcsolatai Koordinációs Bizottság állandó meghívottja

Ecsedi Lajosné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

F. Csanak Dóra

MTA I. Osztálya, Könyvtörténeti és Bibliográfiai Munkabizottság
 Magyar Irodalomtörténeti Társaság

MTA Irodalomtudományi Intézet XVIII. századi Munkaközössége
 MTA Művelődéstörténeti Bizottság
 Magyar Könyvtárosok Egyesülete
 Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság
 Wolfenbütteler Arbeitskreis für Geschichte des Buchwesens
 Société Internationale d'Études du 18ième Siècle

Fekete Gézáné

Könyvtári Figyelő szerkesztőbizottságának tagja

Gerzsenyi Istvánné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Kiss Sándorné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Klein Ágnes

Magyar Kémikusok Egyesülete

MOTESZ Gyógyszerészeti Társaság

Kolthay Tiborné

Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület, Mikrofilm Szakcsoport

Körmendy Kinga

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Ókortudományi Társaság

Láng Klára

Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület, Mikrofilm Szakcsoport

Madary Kamill

Modern Filológiai Társaság

Marth Hildegard

Modern Filológiai Társaság Spanyol-Portugál Szakosztálya

Markovitsné Kondor Viktória

Magyar Történelmi Társulat

Mokány Katalin

Magyar Nyelvtudományi Társaság

Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság

Észt Anyanyelvi Társaság /Tartu/

SZUTA Szovjet Földrajzi Társaság /Leningrád/

Murányi Lajos

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

N.Abaffy Csilla

Magyar Nyelvtudományi Társaság

Németh Éva

Tudományos Ismeretterjesztő Társulat

Pétervári Lászlóné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete Társadalomtudományi Szekciójának vezető-
ségi tagja

Rejtő István

MTA Könyvtári Bizottság titkára

MTA Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya, Textológiai Bizottság

MTA Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya, Sajtótörténeti Munkabizottság

Magyar Irodalomtörténeti Társaság

Magyar Ujságírók Szövetsége

Magyar Könyvszemle szerkesztőbizottságának tagja

Magyar Tudomány szerkesztője

Ritoók Zsigmondné

MTA I. Osztálya, Könyvtörténeti és Bibliográfiai Munkabizottság

MTA I. Osztálya, Reneszánsz és Barokk Munkabizottság

MTA Művelődéstörténeti Munkabizottság

Egyházi Könyvtárak Felügyelőbizottsága
 Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság
 Ókortudományi Társaság

Rózsa György

MTA Könyvtári Bizottság
 MTA I. Osztálya, Könyvtörténeti és Bibliográfiai Munkabizottság
 ECSSID Steering Committee tagja, az Editorial Board elnöke, a Bulletin
 főszerkesztője
 Kutatás - Fejlesztés főszerkesztője
 TKB-MM Társadalomtudományi Információs Munkacsoport elnöke
 Magyar UNESCO Bizottság
 MISZON Rendszertanács magyar képviselője
 Országos Könyvtárügyi Tanács tagja
 Kulturális és történelmi emlékeink feltárása, nyilvántartása és kiadása
 c. kutatási főirány Koordináló Tanács tagja

Rozsondai Béláné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
 Ókortudományi Társaság

Schubert András

Magyar Biofizikai Társaság elnökségi tagja

Somlai György

Kőrösi Csoma Társaság választmányi tagja
 Kőrösi Csoma Memorial Symposium Nemzetközi Állandó Bizottság titkára

Sz. Garai Judit

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Szakács Gyuláné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Tarcsai Mihályné

Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület, Mikrofilm Szakcsoport

Tibay Andrea

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Tőkés László

Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület, Mikrofilm Szakcsoport
vezetőségi tagja

MSZK Mikrofilmezést Szabványosító Munkabizottság

Vargyas Péter

Ókortudományi Társaság

Vidámi Istvánné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Vitályos László

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Volenszky Paula

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Wojtilla Gyula

Asiatic Society of Bengal

Linguistic Society of India

Kőrösi Csoma Társaság

Ókortudományi Társaság

Zsindely Sándor

International Committee for Studies of Bauxites Alumina and Aluminium
/ICSOBA/

13. MUNKATÁRSÁK PUBLIKÁCIÓI

Apor Éva

Alán-magyar kapcsolatok. Előadás. 1983. márc.17. Szeged.

Bánhegyi Zsolt

Lendvai, Ernő: The workshop of Bartók and Kodály. English red. --.
Bp. 1983. Ed. Musica. 762 p.

Vita a külföldi folyóiratokról. Aggodalmak a könyvtárakban. Beszélgetés
Bánhegyi Zsolttal. Riporter: Gazda István.
= Magyar Nemzet, 1983. febr.9. 8.p.

Biró Julia

Egyszeri feldolgozás, többszöri felhasználás. Beszélgetés az MIAK MISZON
Csoport munkatársaival, Gregorovicz Anikóval és Biró Juliával.
Riporter: Baptidanov Szergej.
= Szovjetunió, 1983.7. 37.p.
u.a. a moszkvai rádió műsorában, az 1983. febr. 7-én elhangzott "Govorit
Budapest" adásában.

Braun Tibor

Analytical literature: quality va. quantity.
= Analytical Chemistry, 55. 1983. 132A.p.

Gatekeeping patterns in the publication of analytical chemistry research.
/Társszerző: Bujdosó Ernő/
= Talanta, 30. 1983. 161-167. p.

Tudományometriai mutatószámok. /Társszerzők: Glänzel Wolfgang
és Schubert András/
= Tud. és Műsz. Táj., 30. 1983. 1-12. p.

Publication indicators of relative research efforts in physics subfields.
/Társszerző: Bujdosó Ernő/
= J. Am. Soc. Inf. Sci., 34. 1983. 150-155. p.

Trends in using resilient polyurethane foams as sorbents in analytical chemistry.

= Fresenius Z. Anal. Chem., 314. 1983. 652-656. p.

Scientometric analysis of attendance at international scientific meetings.

/Társszerzők: Schubert András és Zsindely Sándor/

= Scientometrics, 5. 1983. 177-187. p.

A hazai természettudományos kutatás szakirodalmi információszükséglete.

/Társszerző: Bujdosó Ernő/

= Magyar Tudomány, 28. 1983. 45-49. p.

Relative citation rate: A new indicator for measuring the impact of publications.

/Társszerzők: Schubert András és Glänzel Wolfgang/ Előadás a

Scientometrics and Linguistics of Scientific Text c. konferencián, 1983.

junius 17. Várna, Bulgária.

Tudományometriai mutatószámok 32 ország természettudományos alapkutatásának összehasonlító elemzéséhez.

/Társszerzők: Schubert András, Glänzel

Wolfgang . Bp. 1983. MTA. 252 p. /Informatika és Tudományelemzés. 3./

Bujdosó Ernő

Gatekeeping patterns in the publication of analytical chemistry research.

/Társszerző: Braun Tibor/

= Talanta, 30. 1983. 161-167. p.

Publication indicators of relative research efforts in physics subfields.

/Társszerző: Braun Tibor/

= J. Am. Soc. Inf. Sci., 34. 1983. 150-155. p.

A hazai természettudományos kutatás szakirodalmi információszükséglete.

/Társszerző: Braun Tibor/

= Magyar Tudomány, 28. 1983. 45-49. p.

Computerised bibliography on homogeneous chemical oscillating reactions

/LIBCHOR/. Search manual. /Társszerző: Burger Mária/

Department of Chemistry, University of Montana, Missoula, MT, 1983.

Homogeneous oscillating chemical reactions. A bibliography. /Társszer-

ző: Burger Mária/

Department of Chemistry, University of Montana, Missoula, MT, 1983.

Mapping the information flow of analytical chemistry. /Társszerző: Lyon, W.S./ Előadás, 185th National Meeting, American Chemical Society, 1983. márc. 20-25, Seattle, Washington.

Taking measures of science. Előadás. Chemistry and Mathematics Colloquium, 1983. febr. 24, University of Montana, Missoula, MT.

Részecskegyorsítók ipari és analitikai alkalmazása. /Társszerző: Tóth Lajos/ Az atomenergia és magkutató újabb eredményei I. Gyorsítóberendezések népgazdasági alkalmazásai. Bp. 1983. Akad. 64-104. p.

Bükyéné Horváth Mária

A periodikumok használatának átalakulása az Akadémiai Könyvtárban /1966, 1973, 1980/. Bp. 1983. MTA. 242 p. /MTA Közleményei, /13/ 88/.

Tudományterületek szakirodalmi ellátottságának vizsgálati modellje.
= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1983. 504-506.p.

Csáki Éva

A magyar tudományos társaságok iratanyagainak begyűjtéséről. Előadás.
A szocialista akadémiák levéltáros konferenciája, Budapest, 1983.jun.21-25.

F. Csanak Dóra

Két korszak határán. Teleki József a hagyományörző és a felvilágosult gondolkodó. Bp. 1983. Akad.K. 491 p. /Irodalomtörténeti Könyvtár.38./

Egy tizennyolcadik század végi irodalmi plágium. Ivichich Ferenc Nagy Sándor- és Telemakus-"fordításai".
= Irodalomtörténet, 1983.1. 170-185.p.

Peregrinuslevelek. /1711-1750/. Szeged, 1980. Könyvismertetés.
= Irodalomtörténet, 1983.2. 515-519.p.

Gergely Pál /1902-1982/.

- Magyar Könyvszemle, 1983.3. 306.p.

Glänzel Wolfgang

Tudománymetriai mutatószámok. /Társszerzők: Braun Tibor és Schubert András/

= Tud. és Műsz. Táj., 30. 1983. 1-12.p.

Statistical reliability of comparisons based on the citation impact of scientific publications. /Társszerző: Schubert András/

= Scientometrics, 5. 1983. 59-74. p.

Relative citation rate: A new indicator for measuring the impact of publications. /Társszerzők: Schubert András és Braun Tibor/ Előadás.

Scientometrics and Linguistics of Scientific Text, 1983. június 17, Várna, Bulgária.

Tudománymetriai mutatószámok 32 ország természettudományos alapkutatásának összehasonlító elemzéséhez. /Társszerzők: Schubert András, Braun Tibor/. Bp. 1983. MTAk. 252 p. /Informatika és Tudományelemzés.3./

Gregorovicz Anikó

Puti szoversensztvovaniija szovmesztnüh izdaniij MISZON. In: Voproszű éffektivnoszti informacionnoj dejatel'noszti. Materialü Vtoroj naucsnój konferencii MISZON, Tallin, 22-24 nojabrja 1982 g. Moszkva, 1983. MISZON. 217-223.p.

Nang cao tinh hieu quá của viec chuan bi cac xuat ban pham phoi hop của MISON.

= Thong tin Khoa hoc Xanoi /Hanoi/, 1983.3. 78-81.p.

Egyszeri feldolgozás, többszöri felhasználás. Beszélgetés az MTAk MISZON Csoport munkatársaival, Gregorovicz Anikóval és Biró Juliával.

Riporter: Baptidanov Szergej.

= Szovjetunió, 1983.7. 37.p.

u.a. a moszkvai rádió műsorában az 1983. febr. 7-én elhangzott "Govorit Budapest" adásában.

Hay Diana

Methodische Fragen der Verarbeitung und des Gebrauchs der im Archiv der UAdW aufbewahrten Tonbänder. Előadás. A szocialista akadémiák levéltá-

ros konferenciája, Budapest, 1983. jun.21-25.

Klein Ágnes

New approaches in the selective dissemination of information /SDI/ in cell proliferation research. /Társszerzők: Telegdy-Kováts Magda és Volenszky Paula/ Poszter. 12th Meeting of European Study Group for Cell Proliferation, 1983. május 4-6, Budapest. Előadás.

New approaches in the selective dissemination of information /SDI/ in electrophysiology of vision. /Társszerzők: Telegdy-Kováts Magda és Volenszky Paula/ Poszter. 21st Symposium of the International Society for Clinical Electrophysiology of Vision /ISCEV/, 1983. május 30-június 3, Budapest. Előadás.

New approaches in the selective dissemination of information /SDI/ in chemistry and biotechnology of biologically active natural products. /Társszerzők: Telegdy-Kováts Magda és Volenszky Paula/ Poszter. 2nd International Conference on Chemistry and Biotechnology of Biologically Active Natural Products, 1983. augusztus 15-19, Budapest. Előadás.

Korszerű számítógépes szakirodalmi információ az MTA Könyvtárában. Előadás az MTAK Hálózati és Módszertani Szolgálatára továbbkérésén. MTA Közgazdaságtudományi Intézet, 1983. nov. 23.

Körmendy Adrienne

Die Entwicklung des Arch. Informationssysteme der UAdW 1963-1983. Előadás. A szocialista akadémiák levéltáros konferenciája, Budapest, 1983. jun. 21-25.

A modern archivárius munkája. /Társszerző: Wojtilla Gyula/. = Magyar Nemzet, 1983. aug.31. 8.p.

Ember Győző: Levéltári terminológiai lexikon. Bp. 1982. Könyvismertetés. = Magyar Tudomány, 1983.9. 717.p.

Körmendy Kinga

Az esztergomi Collegium Christi és könyvtára a XIV-XVI. században. = Magyar Könyvszemle, 1983.1. 1-20.p.

A Széchenyi Múzeum anyaga és Viszota Gyula hagyatéka az Akadémiai Könyvtár kéziratárában.

= Magyar Tudomány, 1983.10. 786-789.p.

Szabó Flóris: A Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár kéziratkatalógusa. Bp. 1981. Könyvismertetés.

= Magyar Könyvszemle, 1983.2. 214-216.p.

Markovitsné Kondor Viktoria

Egy ismeretlen levél Károlyi Mihályhoz.

= Századok, 1983.1. 209-217.p.

Bárány Ferenc: A viharsarki munkásmozgalom az ellenforradalmi rendszer első évtizedeiben. Bp. 1982. Könyvismertetés.

= Magyar Tudomány, 1983.1. 77-79.p.

Somlyai Magda: Történelemformáló hétköznapi Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében. Szolnok, 1981. Könyvismertetés.

= Századok, 1983.1. 251-253.p.

Marth Hildegard

Angaben zur Geschichte der Budapester Goethe-Sammlung.

= Acta Litteraria, 1982. 3-4. 407-410.p.

Németh Éva

Kutatástelepítés és regionális fejlődés.

= Kutatás-Fejlesztés, 1983. 3-4. 292-301.p.

Amerikai K+F ráfordítások 1990-ig.

= Kutatás-Fejlesztés, 1983. 3-4. 555-567.p.

Nobilis Andrásné

Die Methoden der speziellen Erschliessung des Komitees der wissenschaftlichen Qualifikation. Előadás. A szocialista akadémiák levéltáros konferenciája, Budapest, 1983. jun. 21-25.

Rejtő István

Mikszáth Kálmán összes művei. Szerk. Rejtő István. 77.köt. Cikkek és karcolatok. 27.r. Sajtó alá rend. S. Fürth Éva és Rejtő István. Bp. 1983. Akad.K. 478 p.

Mikszáth Kálmán és a "Magyar Hirlap".
= Magyar Könyvszemle, 1983.12. 332-344.p.

Ritoókné Szalay Ágnes

Galeotto Marzio e l'edizione di Bonfini. = Galeotto Marzio e l'Umanismo italiano ed europeo. Atti del III Convegno di studio Narni 8-11 novembre 1975. Narni, 1983. 165-171.p.

Nympha super ripam Danubii.
= Irodalomtörténeti Közlemények, 1983.1-3. 67-74.p./u.a. Reneszánsz füzetek.58./

Rimaiana.
= Irodalomtörténeti Közlemények, 1982.5-6. 660-667.p.

A magyar irodalom kivirágzása.
= Olvasó Nép, 1982.4. 72-79.p.

Antik feliratok gyűjtői Magyarországon Mátyás király korában. Előadás. MTA Irodalomtudományi Intézet Reneszánsz ülészsaka. Szeged, 1983.máj.20.

Rózsa György

Development project for the National Library. Report prepared for the Government of the Republic of Maldives by the UNESCO. Technical Report RP/1981-1983/5/10.1/05. Serial No. FMR/PGI/82/179. Paris, 1983. UNESCO. 17 p.

Maldiv-krónika. Beszámoló egy ENSZ/UNESCO kiküldetéséről a Maldiv Köztársaságban, 1982.jul.17-aug.7.
= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1983. 8-9. 360-365.p.

Ahol a magyar sem jár... /Maldiv Köztársaság/
- Korallszigetek népe. = Magyar Nemzet, 1983.máj.7. 10.p.

- Elefenátkörmenet. = Magyar Nemzet, 1983.máj.14. 10.p.
- Katonák Rigolettóval. = Magyar Nemzet, 1983.jul.3. 5.p.

Problems and perspectives of networking in social science information and documentation in Hungary. FID/SD Committee. Discussion paper 3/1983. Paper for the FID/SD meeting in Vienna, May 6-7, 1983. Bp. 1983. 11 p.

Némileg módosított változatban megjelent:

1 A társadalomtudományi információ és dokumentáció hálózati munkájának problémái és perspektívái Magyarországon.
= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1983.6. 213-217.p.

(48) X Nekotoriue voproszű effektivnoszti informacionnoj rabotü i opüt mezsduarodnüh organizacij. In: Voproszű effektivnoszti informacionnoj dejatel'noszti. Materialü Vtoroj Naucsnoj Konferencii MISZON, Tallin, 22-24 nojambnja 1982 g. Moszkva, 1983. MISZON. 118-122.p.

(49) X Mezsduarodnüe szvjazi i vozmozsoszti szotrudnicesesztva v komplektovani i fondov. Mezsduarodnűj szimpozium bibliotek akademij nauk szocialiszti-cseszkih sztran. Bratislava, 26.9 - 1.10.1983 g. Bratislava, 1983. Cent. Bibl.SZAN. /Mikrofiche/

Az előadás magyar nyelvű változata:

Nemzetközi kapcsolatok és együttműködési lehetőségek az állományépítésben.

u.a = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1983.10. 414-417.p.

(50) X . A pokolba vezető ut nem folyóirattal van kikövezve.

= Magyar Tudomány, 1983.3. 219-221.p.

u.a.

Á Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának 1982. évi beszámoló jelentése és 1983. évi programja. Bp. 1983. MTA. 30-33.p.

A pokol utja nem folyóirattal van kikövezve; adalékok egy esettanulmányhoz.

= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1983.4. 134-137.p.

A folyóiratrendelési vitához. Tallózás a Magyar Tudomány 1983. 6.számában.

= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1983.8-9. 355.p.

In memoriam Szalai Sándor és Szántó Lajos.

= Kutatás-Fejlesztés, 1983.3-4. 245-247.p.

Emlékezés Friss Istvánra.

= Magyar Tudomány, 1983.10. 784-785.p.

Emlékezés Friss Istvánra, az emberre és a tudománypolitikusra. Előadás az MTA Friss István tudományos emlékülésén, 1983. nov.8.

Rövidített formában megjelent: Figyelő, 1983.nov.10. 7.p.

(54) Les systèmes de communication des informations et leur répercussion sur la société.

= Schéma et Schématisation, 1983. 52-54.p.

T P. FIS

Mot so van de ve tinh hieu qua cua cong tac thong tin cua cac to chuc quoc te. /A hatékonyság egyes kérdései az információs munkában./

= Thong tin Khoa Hoc, Xanoi, 1983.1. 80-81. 87.p.

Az Akadémiai Könyvtár számítógépes szolgáltatásai.

= Könyvtáros, 1983.5. 252-254.p.

Mire készül az Akadémiai Könyvtár? Beszélgetés Rózsa György főigazgatóval. Riporter: Kovács Dénes.

= Népszabadság, 1983.dec.29. 6.p.

11, MTA Könyvtár. Minőség és mérés a kutatásban.

= Magyar Nemzet, 1983.aug.24. 8.p.

Ahol a magyar se jár... Az ezer hegy országában. /Rwanda/

= Magyar Nemzet, 1983.jul.24. 7.p.

Adminisztráció és fakanál gombnyomásra.

= Figyelő, 1983.febr.17. 24.p.

Néhány adat az akadémiai hálózat szakirodalmi ellátásáról. Elhangzott az MTA Közgazdaságtudományi Intézetének továbbképző előadásán.

1983. nov.23.

A társadalomtudományok irányítása, a kutatások orientálása Magyarországon. Előadás a Szombathelyi Tanárképző Főiskolán, 1983.nov.28.

A tudományos információ "termelése", tárolása és továbbítása Magyarországon. Előadás az MTA vezetőinek szakmai továbbképzési tanfolyamán.

1983.márc.28.

Rozsondai Marianne

A könyvkötés művészete. Bp. 1983. Corvina. 48 p.

S. Fürth Éva

Mikszáth Kálmán összes művei. Szerk. Rejtő István. 77.köt. Cikkek és karcolatok. 27.r. Sajtó alá rend. S.Fürth Éva és Rejtő István. Bp. 1983. Akad.K. 478 p.

Schubert András

Tudományometriai mutatószámok. /Társszerzők: Braun Tibor és Glänzel Wolfgang/

= Tud. és Műsz. Táj. 30. 1983. 1-12. p

Statistical reliability of comparisons based on the citation impact of scientific publications. /Társszerző: Glänzel Wolfgang/

= Scientometrics, 5. 1983. 59-74.p.

Relative citation rate: A new indicator for measuring the impact of publications. /Társszerzők: Glänzel Wolfgang és Braun Tibor/ Előadás.

Scientometrics and Linguistics of Scientific Text, 1983. június 17. Várna, Bulgária.

Rescher, N.: Scientific progress. Basil Blackwell and Mott Ltd. and the University of Pittsburgh, Pa., 1978. Könyvismertetés.

= Scientometrics, 5. 1983. 135-136. p.

Scientometric analysis of attendance at international scientific meetings. /Társszerzők: Zsindely Sándor és Braun Tibor/

= Scientometrics, 5. 1983. 177-187. p.

Tudományometriai mutatószámok 32 ország természettudományos alap kutatásának összehasonlító elemzéséhez. /Társszerzők: Glänzel Wolfgang, Braun Tibor/. Bp.1983. MTA. 252 p. /Informatika és Tudományelemzés. 3./

Somlai György

Goldziher Ignác: Az iszlám kulturája. Bp. 1981. Könyvismertetés.

= Vosztokovedenie i Afrikanisztika, 1983.3. 9-10.p.

Telegdy-Kováts Magda

New approaches in the selective dissemination of information /SDI/ in cell proliferation research. /Társszerzők: Klein Ágnes és Volenszky Paula/ Poszter. 12th Meeting of European Study Group for Cell Proliferation. 1983. május 4-6, Budapest. Előadás.

New approaches in the selective dissemination of information /SDI/ in electrophysiology of vision. /Társszerzők: Klein Ágnes és Volenszky Paula/ Poszter. 21st Symposium of the International Society for Clinical Electrophysiology of Vision /ISCEV/. 1983. május 30-június 3, Budapest. Előadás.

New approaches in the selective dissemination of information /SDI/ in chemistry and biotechnology of biologically active natural products. /Társszerzők: Klein Ágnes és Volenszky Paula/ Poszter. 2nd International Conference on Chemistry and Biotechnology of Biologically Active Natural Products. 1983. augusztus 15-19, Budapest, Előadás.

Tózsér Ágnes

Szarvas Gábor akadémiai működése dokumentumokban.
= Magyar Nyelvőr, 1982.4. 399-409.p.

Vargyas Péter

Nomád népek Mezopotámia történetében. In: Nomád társadalmak és államalakulatok. Szerk. Tókei F. Bp. 1983. Akad.K. 109-121.p.

Vekerdi László

Cs. Szabó László: Alkalm. Bp. 1982.
= Tiszatáj, 1983.1. 82-88.p.

Toró Tibor: Kvantumfizika, művészet, filozófia.
= Tiszatáj, 1983.8. 83-86.p.

Tüskés Tibor: Nagy László. Bp. 1983.
= Tiszatáj, 1983.10. 68-70.p.

Kocsis Rózsa: Minőségesszmény Németh László szépirói műveiben. Bp. 1982.
= Somogy, 1983.1. 109-111.p.

Nagy Lajos "Pincenapló"-járól.

= Forrás, 1983.2. 34-37.p.

Gombos Gyula: Hillsdale. Bp. 1982.

= Napjaink, 1983.5. 32-33.p.

Fehér Márta: A tudományfejlődés kérdőjelei. Bp. 1983.

= Természet Világa, 1983.8. 375-376.p.

Hankiss Elemér: Diagnózisok. Bp. 1982.

= Jelenkor, 1983.4. 367-370.p.

Interju Vigh Tamással.

= Művészet, 1983.11. 20-25.p.

Interju Bognár Rezsővel.

= Magyar Tudomány, 1983.9. 673-679.p.

Volenszky Paula

New approach in the selective dissemination of information /SDI/ in cell proliferation research. /Társszerzők: Klein Ágnes és Telegdy-Kováts Magda/ Poszter. 12th Meeting of European Study Group for Cell Proliferation. 1983. május 4-6, Budapest.

New approaches in the selective dissemination of information /SDI/ in electrophysiology of vision. /Társszerzők: Klein Ágnes és Telegdy-Kováts Magda/ Poszter. 21st Symposium of the International Society for Clinical Electrophysiology of Vision /ISCEV/. 1983. május 30-június 3, Budapest.

New approaches in the selective dissemination of information /SDI/ in chemistry and biotechnology of biologically active natural products. /Társszerzők: Klein Ágnes és Telegdy-Kováts Magda/ Poszter. 2nd International Conference on Chemistry and Biotechnology of Biologically Active Natural Products. 1983. augusztus 15-19, Budapest.

Wojtilla Gyula

Rabindranath Tagore in Hungary. New Delhi, 1983. /3/, 70 p.

Introduction. In: Ármin Vámbéry. Ed. by István Major. New Delhi, 1983.

1-3.p.

Hungari men samskrit adhyayan.Nai Dilli, 1983. 8 p.

Notes on Krsisastra.

= Vishvesvaranand Indological Journal, 1982. 1-2. 164-172.p.

Beszámoló az V. Szanszkrit Világkongresszusról.

= Antik Tanulmányok, 1982.1. 108-109.p.

A modern archivárius munkája. /Társszerző: Körmendy Adrienne ./

= Magyar Nemzet, 1983.aug.31. 8.p.

Ruben, V.: Kulturgeschichte Indiens. Berlin, 1978. Könyvismertetés.

= Orientalistische Literaturzeitung, 1982.2. 183-184.p.

Bechert H.-G.v Simson: Einführung in die Indologie. Könyvismertetés.

= Orientalistische Literaturzeitung, 1983.2. 173-174.p.

Fehér Géza: A magyar történelem oszmán-török ábrázolásokban. Bp.1979.

Könyvismertetés.

= Magyar Tudomány, 1983.7-8. 631-632.p.

An encyclopaedic dictionary of Sanskrit on historical principles.

Poona, 1978. Könyvismertetés.

= Acta Orientalia, 1983.1-3. 144-145.p.

Sternbach, L.: Verses attributed to Murari. Könyvismertetés.

= Acta Orientalia, 1983.1-3. 145-146.p.

Zsindely Sándor

Scientometric analysis of attendance at international scientific meetings.

/Társszerzők: Schubert András és Braun Tibor/

= Scientometrics, 5. 1983. 177-187. p.

14. A KÖNYVTÁRRÓL 1983-BAN MEGJELENT CIKKEK, KIADVÁNYISMERTETÉSEK

Bükyné Horváth Mária: A periodikumok használatának átalakulása az Akadémiai Könyvtárban/1966, 1973, 1980/. Bp. 1983. MTA. 242 p.

Rózsa György: Az Akadémiai Könyvtár számítógépes szolgáltatásai.

= Könyvtáros, 33.1983.5. 252-254.p.

Braun Tibor-Bujdosó Ernő: A hazai természettudományos kutatás szakirodalmi információszükséglete. /Az MTA SCI /ISI/ szolgáltatásról/.

= Magyar Tudomány, 28.1983.1. 45-49.p.

Rózsa György: MTA Könyvtár. Minőség és mérés a kutatásban.

= Magyar Nemzet, 1983.aug.24. 8.p.

Mire készül az Akadémiai Könyvtár? Beszélgetés Rózsa György főigazgatóval.

Riporter: Kovács Dénes. /Kiadványtevékenység./

= Népszabadság, 1983.dec.29. 6.p.

Egyszeri feldolgozás, többszöri felhasználás. Beszélgetés az MTAK MISZON Csoport munkatársaival, Gregorovicz Anikóval és Biró Juliával. Riporter: Baptidanov Szergej.

= Szovjetunió, 1983.7. 37.p.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtáráról.

= Keresztury Dezső: Hires magyar könyvtárak. Fényképezte Gyarmathy László. Bp. 1982. /1983./ RTV-Minerva. 125-142.p.

Erdő Péter: Az Akadémiai Könyvtár Kézirattárának egyházi tartalmú középkori kódextörédei.

= Magyar Könyvszemle, 99.1983.3. 251-256.p.

Körmendy Kinga: A Széchenyi Múzeum anyaga és Vízota Gyula hagyatéka az Akadémiai Könyvtár Kézirattárában.

= Magyar Tudomány, 28.1983.10. 786-789.p.

Papp Géza: A verbunkos kéziratos emlékei. I. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára. A Podmaniczky-Vigyázó-hagyaték zenei anyagából.

= Magyar Zene, 24.1983.3. 248-268.p.

Mátyás István: Kéziratok, levelek, képek. /Az MTAK Kézirattárának újabb szerzeményeiről./

= Népszava, 1983.jan.28.

Körmendy Adrienne-Wojtilla Gyula: A modern archivárius munkája. /Az MTA Levéltáráról./

= Magyar Nemzet, 1983.aug.31. 8.p.

A statisztikai adatokat évente szolgáltató 121 szakkönyvtár 1982. évi fontosabb adatai. Akadémiai könyvtári hálózat.

= Könyvtáros, 33.1983.11. 642.p.

Kiadványismertetések:

Szántó György Tibor: Fejezetek az akadémiai könyv- és folyóiratkiadás történetéből. Bp. 1983. 120 p.

/MTA Könyvtárának Közleményei. 11 /86/./

Ism.: Tamáska Péter = Magyar Tudomány, 28.1983.12. 953-954.p.

Pelle János = Népszabadság, 1983.okt.20. 7.p.

Sz.L. = Magyar Nemzet, 1983.jun.22. 8.p.

Könyvtáros, 33.1983.8. 502.p.

Uj Könyvek, 1983.16.szám.

Rolla Margit: A fiatal Kaffka Margit. Bp. 1980. 177 p.

/MTA Könyvtárának Közleményei. 10 /85/./

Ism.:Alexa Károly = Hungarológiai Értesítő, 4.1982./1983/. 1-4. 174.p.

Rolla Margit: Kaffka Margit. 2.köt. Ut a révig... Bp. 1983. 217 p.

/MTA Könyvtárának Közleményei. 12 /87/./

Ism.:Magyarország, 1983.dec.11.

Népszava, 1983.okt.16. 6.p.

Uj Könyvek, 1983. 30. szám

Könyvtáros, 33.1983.12. 757-758.p.

Rozsondai Marianne: Anton Koberger működése és a Koberger-kötések problémája. Bp. 1978. 148 p. 75 t.

/MTA Könyvtárának Közleményei. 6 /81/./

Ism.: Beöthyne Kozocsa Ildikó = Magyar Könyvszemle, 99.1983.2. 217-218.p.

Körmendy Kinga: A Knauz-hagyaték kódextörédékei és az esztergomi egyház középkori könyvtárának sorsa. Bp. 1979. 149 p. 17 t.

/MTA Könyvtárának Közleményei. 7 /82/./

Ism.:V. Kovács Sándor = Irodalomtörténet, 15.1983.1. 255-257.p.

Vitályos László - Orosz László: Ady bibliográfia 1896-1977. Ady Endre önál-

lőan megjelent művei és az Ady-irodalom 2. bőv. kiad. Bp. 1980. 410 p.
/MTA Könyvtárának Közleményei. 9 /84./
Ism.: L.A. = Hungarológiai Értesítő, 4.1982. /1983/. 1-4. 216-217.p.

Sáfrán Györgyi: Arany János-gyűjtemény. Petőfi Sándor - Szendrey Julia
kéziratok. Bp. 1982. 171 p.
/MTA Könyvtár Kézirattárának Katalógusai. 13./
Ism.: Könyvtáros, 33.1983.8. 503.p.
Uj Könyvek, 1983. 6.szám

Braun Tibor-Bujdosó Ernő-Ruff Imre: A tudomány mint a mérés tárgya. Tudománymetriai kutatások Magyarországon. Bp. 1981. 295 p.
/Informatika és Tudományelemzés. 1./
Ism.: Környei Márta = Magyar Könyvszemle, 99.1983.1. 122-123. p.

A tudományos publikációs tevékenység mutatószámai az MTA természettudományi, műszaki, orvostudományi és agrártudományi kutatóhelyein 1976-1980.
Összeáll. Schubert András, Zsindely Sándor, Glänzel Wolfgang, Braun Tibor.
Bp. 1982. 171 p.
/Informatika és Tudományelemzés. 2./
Ism.: Beck Mihály = Magyar Tudomány, 28.1983.6. 481-482.p.

Schubert András - Glänzel Wolfgang - Braun Tibor: Tudománymetriai mutatószámok 32 ország természettudományos alapkutatásának összehasonlító elemzéséhez. Bp. 1983. 252 p.
/Informatika és Tudományelemzés. 3./
Ism.: Pető Gábor Pál: Beszélő számok. = Népszabadság, 1983.jul.7. 6.p.
Uj Könyvek, 1983. 18. szám

Rózsa György: A Magyar Tudományos Akadémia palotája. Bp. 1983. 31 p. 48 t.
Ism.: V. F. = Magyar Nemzet, 1983. okt.30. 8.p.
Uj Könyvek, 1983. 23. szám

Kutatás-Fejlesztés. Tudományszervezési Tájékoztató.
Ism.: Bánhegyi Zsolt = Magyar Nemzet, 1983. dec.21. 8.p.
Légi Közlekedés, 1983.jan.31.

Utalások a Könyvtár tevékenységére, szolgáltatásaira, állományára:

Az ELTE történetének forrásai.

= Magyar Nemzet, 1983. jun. 29.

Futala Tibor: A pedagógusok információellátása és a könyvtárak.

= Könyvtáros, 33.1983.2. 60-64.p.

Vita a külföldi folyóiratokról. Aggodalmak a könyvtárakban. Beszélgetés Bánhegyi Zsolttal. Riporter: Gazda István.

= Magyar Nemzet, 1983. febr.9. 8.p.

Gazda István: Izgalmas könyvlista.

= Magyar Nemzet, 1983.aug.2. 1.p.

Kálmán Gyula: A természettudományok magyar mecénása. /Semsey Andor/.

= Népszabadság, 1983.dec.17. 11.p.

Sarlóska Ernő: Gyertyával a kézben. Scientia spatii: A tér tudománya.

"Az igazságok nagy láncolata".

= Magyarország, 1983. márc.20. 22.p.

Sarlóska Ernő - Nagy Ferenc: "Perujrafelvétel" a Bolyai-vitában.

Legnagyobb tudósunk hiteles képéért.

= Élet és Tudomány, 1983.ápr.8. 419-421.p.

Sinor Dénes: Magyar szó Bloomingtonban.

= Interpress Magazin, 9.1983.7. 59-60.p.

Szilágyi János: Nagy Lajos-dokumentumok.

= Forrás, 1983.2. 7-20.p.

Tripolszky János: Információk, folyóiratok, rendelések.

= Népszabadság, 1983. jan.12. 7.p.

Varannai Aurél: Egy angol Martinuzzi-regény.

= Magyar Nemzet, 1983.máj.5.

Zádor Erika: Nemcsak tisztelgés. Bauer Ervin főműve fakszimile kiadásban.

= Magyarország, 1983.febr.20. 22.p.

IV. A POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI SZERVEK MUNKÁJA

MSZMP

Az MTA Könyvtára MSZMP alapszervezete 1983-ban a kitűzött feladatainak eleget tett. Az MTA Központi Hivatal pártvezetőségével, a Könyvtár állami vezetésével, a Szakszervezeti Bizottsággal és a KISZ-szel sikerült tovább vinni az immár hagyományos jó kapcsolatot.

A párttitkár vagy a vezetőség egy tagja rendszeresen részt vett az igazgatósági értekezleteken. Rózsa György főigazgató két taggyűlésen is tájékoztatta a tagságot a könyvtár aktuális feladatairól, többek között a könyvtárépítés előkészületeiről, állománytelepítéséről, a devizás könyv- és folyóiratrendelések alakulásáról. A pártvezetőség 1983-ban is folytatta konzultációit a könyvtár vezető beosztású munkatársaival.

A pártvezetőség fontos feladatának tekintette és tekinti a jövőben is saját pártfeladatainak elvégzésén túlmenően az állami vezetés munkájának támogatását.

Szakszervezet

A Szakszervezeti Bizottság az elmúlt évben is arra törekedett, hogy a dolgozók élet- és munkakörülményei - a lehetőségekhez képest - az elért szinten maradjanak. Fontos feladatnak tartotta továbbá a Könyvtárban folyó munka támogatását. Ennek érdekében közreműködött az év folyamán két ízben végrehajtott béremelés elvi és gyakorlati lebonyolításában.

Az SZB képviselője rendszeresen részt vett a Könyvtár két irányítási fórumának ülésein, a hetenként tartott igazgatósági értekezleten és a havonként tartott osztályvezetői értekezleten.

Az előző évek gyakorlatának megfelelően az SZB továbbra is jó kapcsolatot tartott fenn a Könyvtár vezetőségével, a Pártszervezettel és a KISZ szervezettel.

A Szakszervezeti Bizottság a saját jogkörébe tartozó feladatokat több éves tapasztalatok alapján minden esetben igyekezett megoldani.

Az üdültetés területén a régi problémák továbbra sem oldódtak meg megnyugtatóan. Javulás mutatkozott azonban a többgyermekes családok üdültetési lehetőségeiben.

A Szakszervezeti Bizottság két hetes utazást szervezett a Szovjetunióba, a Kaukázusba. Baráti találkozót szervezett és bemutatta az MTAK-at a Grúz TA Tudományos Információs Központ munkatársai részére budapesti tartózkodásuk alkalmából.

A minden évben esedékes rendezvények keretén belül sor került a munkatársi és nyugdíjas összejövetelre, a Téli ünnepélyre, a gyermeknapra és nőnapra megemlékezésre. Az SZB új rendezvényeként szervezte meg az utibeszámolóval egybekötött összejöveteleket.

KISZ

A Könyvtár fiatal munkatársai KISZ munkájukat közösen végzik a Hivatal fiatal munkatársaival. Az elmúlt évek során rendszeres gyakorlattá vált az újonnan belépő fiatal dolgozók bevonása a KISZ munkába. A tagság részarányának megfelelően a közös alapszervezet 5 főnyi vezetőségébe 3 fő könyvtári dolgozó volt.

A KISZ tagok többségéről elmondható, hogy a rábízott feladatokat lelkiismeretesen elvégzi, kezdeményezéseivel is segíti a közös munkát. A könyvtár KISZ-esei az alapszervezet által kitűzött feladatokon kívül részt vettek néhány sajátosan könyvtári rendezvény szervezésében, illetve lebonyolításában. /Pl. gyermeknap, Mikulásünnep./

A KISZ alapszervezet és a Könyvtár vezetése, valamint társadalmi szervezetei között folytatódott az évek óta harmonikus, jó kapcsolat. Igen örövendetes az a tény, hogy a Könyvtár a fiatalok továbbtanulási törekvéseit a törvények adta lehetőségeken belül támogatja.

V. ÁTTEKINTÉS ÉS ÉRTÉKELÉS AZ 1983. ÉVI TEVÉKENYSÉGRŐL ÉS AZ 1984. ÉVI PROG-

RAM

Minden hasonlat sántit, de fenti fejezetcimhez mégis odakiváncokzik, hogy szinte évről-évre Parkinson-törvényei egyikének a fordítottja történik az MTA Könyvtárában és e fejezetben. Parkinson szerint ugyanis a flotta csökkenésével párhuzamosan növekszik az admirális létszáma. Az MTAK állandóan bővülő tevékenysége /lásd: olvasóforgalom, a nemzeti múlt kulturális értékeinek kiadványtevékenysége, stb./ viszont, ha nem is létszámcsökkenéssel, de fokozódó személyi helyhiánnyal jár /a raktári lehetőségek ugyan bővültek, ha 30 km-re is az MTA-tól Törökbálinton/, az újabb feladatok ellátásához a legnagyobb gond a férőhely. Az anti-Parkinson törvény az MTAK esetében ugy szólna: növekvő teljesítmények és bevételek /az informatikai szolgáltatásokért például/, új feladatok - csökkenő személyi férőhely és egyre rövidülő áttekintés az évi beszámolóban.

A lényegét illetően /az 1983-as néhányszavas előirányzatról/:

- az Arany János utcai bérház teljes kiürítéséhez még négy lakást kell felszabadítani,
- a KÖZTI a tervezést 1984. március közepéig befejezi,
- a törökbálinti raktár betelepítése megtörtént,
- a devizás szakirodalom beszerzésének színvonala nagyban-egészben azonos volt a korábbi évvel, különösen a könyvek esetében.

1984-ben, ősszel meg kell indulnia a könyvtár bővítés kivitelezésének, egyes részlegek helyi átcsoportosításának /pl. xerox, csere, informatika/, további raktár-áttelepítésnek /székház - Ujpesti rkp./.

Egyebekben és ezek mellett látványos fejlesztés nem irányozható elő.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ASCA	- Automatic Subject Citation Alert
BTA	- Bolgár Tudományos Akadémia
CDSH	- Centre de Documentation Sciences Humaines
CIDSS	- Comité International pour l'Information et la Documentation des Sciences Sociales
CNRS	- Centre National de la Recherche Scientifique
CONTA	- Conference on Conceptual and Terminological Analysis in the Social Sciences
CsTA	- Csehszlovák Tudományos Akadémia
CsTA KK-TIK	- Csehszlovák Tudományos Akadémia Központi Könyvtára - Tudományos Információs Központja
DF	- Documentation Française
ECSSID	- European Cooperation in Social Science Information and Documentation
EUSIDIC	- European Association of Information Services
FID	- International Federation of Documentation
FNSP	- Fondation Nationale des Sciences Politiques
IAOL	- International Association of Orientalist Librarians
INFOTERM	- International Information Centre for Terminology
INION	- Insztitút Naucsnój Informacii po Obscsesztvennüm Naukam
INSEE	- Institut National de la Statistique et des Études Économiques
INTERCONCEPT	- International Information System of Social Science Concepts of UNESCO
INTERCONTA	- International Council of Conceptual and Terminological Analysis in the Social Sciences

INTERMIN	- International Terminological Information Network
ISI	- Institute for Scientific Information
ISSN	- International Standard Serial Number
ITKF	- Informatikai és Tudományelemzési Kutatási Főosztály
KEO	- Könyvelosztó
KESZ	- Kutatási Ellátási Szolgálat
KFKK	- Külföldi Folyóiratok Központi Katalógusa
KMK	- Könyvtártudományi és Módszertani Központ
KSH	- Központi Statisztikai Hivatal
MISZON	- Mezőgazdasági Információs Szisztéma po Obscsesztvennüm Naukam
MISZON AIR	- MISZON Automatizált Információs Rendszer
MKE	- Magyar Könyvtárosok Egyesülete
MKEKK	- Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Köz- ponti Könyvtára
MKÖM	- Mikszáth Kálmán Összes Művei
MM	- Művelődési Minisztérium
NSF	- National Science Foundation
NIMIK	- Nemzetközi Tudományos-Műszaki Információs Központ
NIMIR	- Nemzetközi Tudományos-Műszaki Információs Rendszer
ODIN PAN	- Ősrodek Dokumentacji i Informacji. Polska Akademia Nauk
OKT	- Országos Könyvtárügyi Tanács
OMFB	- Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság
OMIKK	- Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár
OSZK	- Országos Széchényi Könyvtár

PKHI	- Posta Központi Hirlap Iroda
RAL	- Régi Akadémiai Levéltár
RZS	- Referativnij Zsurnal
SCI	- Science Citation Index
SPES	- Sciences Politiques, Économiques et Sociales
SSCI	- Social Science Citation Index
SZÁMOK	- Számítástechnikai Oktató és Tájékoztató Központ
SZUTA	- Szovjetunió Tudományos Akadémiája
TIM	- Társadalomtudományi Információs Munkacsoport
TPB	- Tudománypolitikai Bizottság
UNDP	- United Nations Development Programme
UNESCO	- United Nations Educational Scientific and Cultural Organization
VINITI	- Vseszozjuznij Insztitut Naucsnoj i Tehnicsesz- koj Informacii
WG	- Working Group
KNSZ	- Kijelölt Nemzeti Szerv

Felelős kiadó: az MTA Könyvtárának főigazgatója

Alak: B/5

Megjelenés: 1984 - Példányszám: 120

Készült az MTA Könyvtára házi sokszorosító részlegében

